

DÁTUM

I/106.

» S MOST A DOLOGRA «

ÁRA: 4,80 Ft

Rémes rakétatítok

Jégverés helyett ólomeső

Az utóbbi időben több bíráló érte az ország déli megyéiben működő úgynevezett jégelhárító egységet. Pl.: fontos, nem fontos, vagy rossz, talán nagyobb kárt okoz a népgazdaságnak mint hasznát. Ezért kérdésessé vált tevékenységük szükségessége, a lakosság és a mezőgazdasági nagyüzemek vezetői körében egyaránt. Ezért vártuk hivatalból az ügynek cáfolatát, de csak szóban kaptunk választ: hogy tavaly ilyenkor is volt egy hasonló lázongás, majd az idén is lecsillapodtak. De mi szeretnénk tudni, hogy milyen hatást fejt ki az ólomjodidos rakéta gáza, savasesője, a környezetre és természetére egyaránt. Mivel nekünk nagyon kedvezőlen a megítélésünk több éves megfigyelésünk alapján.

Az ügygel kapcsolatban a következőket tudtam meg hivatalos, fél hivatalos úton: az egység dolgozóitól, nagyüzemek vezetőitől, és lakossági megfigyelésekből.

Azzal a céllal telepítették az ország déli megyéibe az úgynevezett jégelhárító egységet, hogy elhárítsák a mezőgazdaságban a súlyos jégverést, jégkört. Amint későbbiekben kiderült ezzel a radar és rakéta típusossal nem tudják feladatukat hibátlanul ellátni. Mivel a radarjuk nem tudja kimutatni a légtömegek milyenségét, pl.: hogy jég vagy esőcseppek rejtőznek-e benne. Arról nem is

beszélve, hogy milyen típusú légtömegben alakulhat ki jégképződés. A radar csak azt mutatja, hogy csapadékot szállító légtömeg érkezik és az milyen vastag. Ennek a vastagságnak van egy határa, melyet ha meghalad —, netán még az ég is megdördül —, rakéták özönét zúdítják bele.

Eredmény: a légtömegbe lévő páracseppek ólomjodit gázzal egyesülve megfagynak és kicsapódnak, a még visszamaradt ólomjodid gázos, párás levegő az adott területre leereszkedik (melyet az emberi szervezet alig képes elviselni, a kialakult légnyomás változás miatt sem). Tehát egy az egyben megszűnik a további csapadék képződés lehetősége, mely a nyári időszakban nagyon sokszor előfordult. Ezen okok miatt nem jutottak el a nyugatról érkező esőt hozó légtömegek a keleti országrészbe, mert itt maradt nálunk ólomjodidos gázzal egyesülve. Ezért kérjük az illetékeseket, hogy haladéktalanul állítsák le a jégelhárító üzemüket, a környezet szennyezés, és az országban kialakuló aszályt előidéző okok miatt.

Továbbá nem kérünk többet a rakéták zajhatásaiból! Nem kérünk a rakéta által előállított savas jégesőből, ólomjodidos párás levegőből. Nem kérünk a rakéta által okozott aszályból, mivel egyértelmű, hogy a rakétának a jégképzés mellett nagy-

mértékű felhő oszlató hatása is van.

Azt le sem merem írni, hogy az ólom vegyületek milyen hatással vannak az élővilágra, természetesen olyan töménységben ahogyan az utóbbi időben alkalmazták.

Úgy vetjük észre, hogy az egység, vagy valaki valamit bizonyítani akar a kilőtt rakéták számából megítélve. De kérdezzük mit lehet ilyen felszereltséggel bizonyítani? Kérjük vissza a magyar nemzet színét és magába ölelő, a nyári záporok utáni gyönyörű természeti, égi jelenséget a SZIVÁRVANYT. Reméljük, hogy ezt az egységet véglegesen leállítják. Már hivatalosan is kimutatták, hogy 10%-kal kevesebb csapadék esik az ország területére évente, amióta a jégelhárító egység üzemel, és ez nem egy figyelmen kívül hagyható mennyiség.

Reméljük végezetül fény derül a hét szűk esztendő titkára is. Ezért nem kérünk semmilyen típusú rakétákat, mivel nem akarunk állandó háborúra emlékeztető zajban élni. És ne is legyen háború soha!

Baja, 1989. augusztus 29.

Fekete Géza
Baja

(A természetvédők válasza a 8. oldalon)

Állítsák meg a kommunizmust!

A litván fővárosból, a hét végén lezajlott ellenzéki gyűlésekről tudósított a Pravda, amely ezúttal tartózkodott az élesebb hangvételtől. A nagygyűlésen feltűntek az ukrán, észt, belorusz, lett zászlók, a tatárok zöld, félholddal díszített lobogója, a Dávid-csillagos izraeli zászló és a cári Oroszország trikolorja is. (Ez utóbbit a leningrádi népfretilók hozták.) A Litván Szabadság Ligá-

ja jelszavai voltak: „Állítsák meg a kommunizmust Lettországnak! Véget kell vetni a Baltikum megszállásának! Gorbacsov, távolítsd el a vörös hadakat Litvániából!” Kampány kezdődött, hogy a hadkötelesek adják vissza katonakönyvüket „a megszálló hadsergeknek”: másfélezren így is cselekedtek. A nagygyűlésen az volt a vélemény, hogy nem szabad mesterségesen megbon-

tani az évszázadok óta kialakult kölcsönös megértés és tisztelet légkörét. A központ beavatkozásának beszüntetését sürgették, elítélték az SZKP KB-nak a baltikumi kérdésekről közzétett állásfoglalását, és azt apparátusi dokumentumnak, a Litvániában élő népek nemzeti büszkeségét sértő okmánynak, a sztálinizmus és a pangás időszaka csökevényének minősítették.

EME SZEMP-TEK KIVONULÁSA?

(Írásunk a 4. oldalon)

Rákóczi hajdani jelszavával...

(Tudósítás egy pártbemutatóról az 5. oldalon)

Vadászsákmány — nemcsak vadászoknak

Miniszterhelyettesek a MAVOSZ-ban és az Egyetértésben

Újságírók karanténban

Dr. Sinkovits Miklós, a MAVOSZ főtitkára beszélgetésünk elején két — egyenként tíz-tíz oldalas — tájékoztatót, illetve összesítést tesz elém, valamint azt a MAVOSZ állásfoglalást, amelyet a minap hoztak meg, s kérték a különböző sajtóorgánumokat, hogy ezt közöljék.

— A magyar vadászat és vadgazdálkodás helyzetéről és jövőbeli alakulásáról címet viselő tájékoztatót májusban készítettük, s küldtük el az országgyűlési képviselőknek, hogy tanulmányozzák —

mondja a főtitkár hozzátéve azt, hogy ennek célját nem hiszi, hogy részleteznie kellene. Ezzel készséggel egyetérték, hiszen tudjuk, hogy a vadászati törvény megalkotásának előkészítéséről van szó. A tényszerű, hatásvadászat-mentes anyag korrekt tájékoztató, s elolvasásakor világosan kiderül, hogy a MAVOSZ segíteni akarja a képviselőket a témában való eligazodásban, a tisztánlátásban.

A vadgazdálkodás kronológiája a II. világháborút követő évekkel kezdődik. Azzal az

időszakkal, amikor a magyar vadállomány is „romokban hevert”. Azután elkezdtek szerveződni a vadásztársaságok jóformán a semmiből, sok-sok közösségi munkával — anyagi áldozatokkal — minden állami segítség nélkül. Egyik fő célkitűzésük az volt, hogy a vadászatra jogosultak a vadállományt „nemzeti kincsként” kezeljék.

A hatvanas években a vadgazdálkodásban is a tervgaz-

folytatás a 3. oldalon

Dámduett

Csak a menedzserek szabadok...

Székesfővárosunk, Budapest utcáit egyre több plakát borítja. Többnyire ügyet sem vetnek rájuk a siető polgárok. Am az elmúlt néhány hétben egy furcsa, megdöbbentő „ragasztvány” vonta magára a tekinteteket. TULAJDONOS KÍVÁN-E LENNI? — szövegű hozzászólás, egyre szegényebb magyarokhoz, tulajdonosi pozíciót, rangot kínálva a „népi részvényes alternatíva” ad hoc csoport.

A csoport vezetője, az alternatíva kiáltója, Diczházi Bertalan az Országos Árhivatal mérnök-közgazdász munkatársa.

— Önök tulajdont kínálnak a polgároknak. Hogyan, mi módon? Mi a „Népi részvényes alternatíva” lényege?

— Abból indultunk ki, hogy a hatalmas állami vagyon nem éppen hatékonyan működik. Ha koncepciónk elfogadásra kerül, az első évben 70 milliárd forintnyi állami tulajdonú tőke kerül szétosztásra az állampolgárok között. Minden nagykorú magyar kap 10.000,- Ft értékű úgynevezett Népi értékpapírt. Ezzel egyidőben kétháromszáz állami vállalatot részvénytársasággá alakítunk át.

— Ellenzolgáltatás nélkül kapják a polgárok az értékpapírokat?

— Igen. Ezt az értékpapírt — mely szinte pénzként funkcionálhatna — a tulajdonosok háromféle módon használhatják majd fel. Amint megkapják, eladhatják vagy elhelyezhetik

egy magánbefektető társaságánál, mely viszonylag alacsony, de biztos osztalékot fizet. A harmadik, s egyben legkockázatosabb, de a legmagasabb haszonnal járó megoldás, ha mindenki saját maga fekteti be papírjait részvényekbe.

— Azt mondja: a felnőttek kapják a Népi értékpapírokat. De nő fel egy új korosztály, s aztán még egy és még egy. Ők eleve hátránnyal fognak indulni az életbe?

— Legalább 10—15 év kell, míg a teljes állami vagyont felosztjuk. Hogy generációk ebből kiveshetnek? Több megoldás is kínálkozik. A legegyszerűbb az, hogy a fiatalok öröklés útján jutnak hozzá ezekhez az értékpapírokhoz. Egy másik módszer: egy új adónem. Ami nem is új. Jelenleg is terheli a tőkevédelmeket 20% forrással. Nos a Népi értékpapírokon vett részvények hozadékából elvont bevétel nem az állami nagy kalapba kerülne, hanem egy külön alapba: ebből kapná a felnövekvő új korosztály a maga értékpapírjait.

— Miért olyan fontos, hogy az állampolgárok kezébe kerüljön az állami tőkevagyon?

— A jelenlegi átlagprofit az állami vállalatoknál 10% körül jár. Ebből költségvetés közhatalmi és tulajdonosi jogon a felét elvonja. Ha az állampolgár lesz a tulajdonos, érdeke lesz, hogy minél hatékonyabban dolgozzon a tulajdonában lévő vagyontömeg. Az állampolgárok önkéntes társulási szerve-

zetei kemény szigorral fognak fellépni a kormány pazarló politikájával szemben. Ez abból is világosan kitűnik, hogy ma melyik társadalmi réteg veszekszik leginkább a kormánnyal: a vállalkozók, mert ők érdekeltek. Az új tulajdonosok — mert negyven év nem törölhet el a tulajdon nyújtotta előnyök képét — rögtön érdekeltté is válnak.

Persze ez a koncepció a kormányzatban nem aratott osztatlan elismerést. A Tulajdonreform Kormánybizottság a jelen helyzetben nem tartja kivitelezhetőnek.

— Szó esett az állampolgárokról, a kormánnyal. De mit szólnak mindehhez a vállalati vezetők?

— A menedzsereknek semiféle olyan koncepció nem tetszik, ami az ő hatalmukat valamilyen módon csorbítja. Ilyen nagyfokú szabadsága a gazdasági vezetők rétegének, mint amilyen most van Magyarországon, sehol a világon nincsen. Nem függenek már az államigazgatástól, mert nincs már direkt irányítás. Igazi tulajdonos híján nem függ ez a réteg a munkavállalóktól, mert a munkásoknak nincs hatékony érdekvédelme. A szakszervezetek nem jól funkcionálnak. A menedzsereknek nem csupán a „népi részvényes alternatíva” nem tetszik. Nem fogadnak el semmi olyan koncepciót, amely idegen, rajtuk kívül eső tulajdonos alá rendelné őket.

— A jelenlegi országgyűlésben túlnyomórészt ilyen gazdasági vezetők ülnek. Lát mégis valami esélyt?

— Úgy vélem, hogy a következő országgyűlésben nem lesz sok gazdasági vezető.

Ezt mutatják a nemrég lezajlott pótválasztások: lelkes, muzeológus, mérnök és tanárember volt a listákon. Ezeknek

az embereknek a véleménye nem egy vállalatnál betöltött pozíciótól függ.

Az ő érdekük azonos a népével: a tőkének hatékonyabban kell működnie, hogy mindannyiunknak több jusson a közös asztalról. Én ebben bízom.

Csik Rita

Első fecske a Technomark

Ha lassan is, de olvad a jéghegy. Debrecenben a Hal közben megnyitotta a Technomark nevezetű első angol-magyar vegyesvállalat szaküzlete. Mint azt megtudtuk a vállalat az Unitó svájci-osztrák-angol vállalatcsoport tagja és a legkülönbözőbb kötőelemek gyártásával, forgalmazásával foglalkozik. Termékeik skálája szinte valamennyi kötőelemtípusra kiterjed, popszegecstől az imbuszcavarig.

Tibor Toth az Unitó vállalat tulajdonosa, aki a Technomark

tulajdonjogának 75 százalékaival rendelkezik, a jövőben több üzlet létrehozását tervezi a fővárosban, ill. vidéken. A Technomark eddigi szereplése figyelemre méltó, mivel üzlethelyiségüket másfél hónap alatt alakították ki és töltötték fel hétmillió forint értékű áruval. A korszerű kötőelemek és a gyorsaság láttán remélhető, hogy döcögő ipari technológiánk területén is mielőbb gyors változások mennek végbe.

— B —

A példa: Szentendre

A legrégebbi kerekasztal

Deszimir Jevtics, a szerb köztársasági kormány elnöke az Újvidék melletti Karlócára látogatott. Arra szólította fel a helyi és a vajdaság tartományi vezetőket, hogy a történelmi nevezetességeiről ismert községet fejlesszék ki idegenforgalmi központtá. A közelmúltban magyarországi látogatáson járt Jevtics példának Szentendrére hozta fel. Szentendrán a hivatalos szervek műemlékvédelmi tevékenységének köszönhetően ma virágzik a turizmus — mondta. — Karlócat is ilyennek kellene varázsolni.

A Szent Szövetségbe tömörült hatalmak (Ausztria, Velence, Oroszország és Lengyelország) 1699. januárjában Karlóca közelében kötötték meg a törökkel azt a békeszerződést, amely lényegében megszüntette a Magyarországra nehezedő másfél évszázados török hódoltságot. Ma is áll az az épület, amelyben a tárgyalásokat lefolytatták. A világ első kerekasztal-értekezletének színhelyeként tartják számon, mert a törökök csak kerekasztal mellett voltak hajlandók tárgyalni: így akarták elküldeni a vesztes félnek még a látszatát is. 1741-től rendszeresen Karlócán tartották meg a Habsburg Birodalom területén élő szerbek egyházi gyűléseit, amelyeket „karlócai kongresszusok” néven tart számon a történelem. Az 1848. májusi kongresszuson ott kiáltották ki a szerb vajdaságot.

A testőr nem csak őrizte a testet...

Londoni idill-dili

Úgy kezdődött mint egy álom... de milyen köznapián végződik! — sóhajtottak a palota-romantika hívei, amikor a napokban bejelentették: Anna hercegnő, Erzsébet királynő lánya hivatalosan különvált a férjétől, a daliás Mark Phillipstól — bár válási eljárás bíróság előtt nem indul. Nem mintha a bejelentés túl nagy meglepetést okozott volna azoknak, akik szívesen böngészik a társasági élet híreit: sok pletyka szölt már arról, hogy e házasság nem éppen felhőtlen.

Amikor 1968-ban a mexikói olimpián megismerkedtek, Anna hercegnő 18 éves volt — karcsú, hűvös és szellemes, s Erzsébet királynő egyetlen leányaként a trón várományosainak sorában. Mark Phillips-szel a lovak iránti oltahatatlanság hozta össze: az akkor 20 esztendő jóképű fiatalember, egy gyárigazgató fia, tagja volt az angol olimpiai lovas-csapatnak. Amikor Anna hercegnő — maga is szenvedélyes lovas — ellátogatott hazája olimpiai csapatához, egyetlen pillanat elég volt a szerelem fellángolásához. A frigyét ennek ellenére nem hamarkodták el: az emlékezetes esküvőt 1973. november 13-án tartották a Westminster apátságban, milliók, pontosabban 500 millió tévénéző legnagyobb öröme. A találgatás, hogy tudniillik mennyire mély az érzelmi kapcsolat a két ember között, csak jóval később indult meg.

De akkoriban, 1973-ban a sajtó még lelkesülten írt róluk:

ők voltak az „álopár”. Az NSZK-ban a nevezetes esemény tiszteletére „Szerelmemben egyesülve” feliratú emlékbélyeget bocsátottak ki. Később, bizonyára ugyanazok, akik eleinte oly lelkesek voltak, felfedezték, hogy Annát és Markot inkább csak felületes kapcsolat fűzte össze: a hercegnőt megszédítette az 1972-ben szerzett military aranyérem, Markot viszont a királyi pompa kápráztatta el.

A hétköznapiak az 530 hektáros birtokon (Gatcombe-park) másként festettek, mint ahogyan az a nagykönyvben meg van írva. A bennfentesek úgy mondják, hogy Mark Phillipsről hamar kiderült: igencsak unalmas figura, a lovakon kívül másról beszélgetni se lehet vele. A nadrágot pedig Anna hordta, mindig érezte, ki hozta a vagyont és ki az úr a háznál. Mark állítólag egyszerűen fakadt ki: éppen csak az osztort nem használja... Károly, Anna fivére, a trónörökös, viszont úgy vélte, hogy sógorát állandóan valami fura köd lengi körül.

Ez még nem lett volna baj. Am egy idő után a házaspár már nemcsak nem aludt együtt, de még külön is reggelizett. Világossá vált: az elhidegülést a két gyermek, a most 11 éves Peter és a nyolcéves Zara sem tudja megakadályozni. A férj, ahogyan az lenni szokott, hamarosan más hölgy karjaiban találta meg az otthon nélkülözött gyengédséget. Nem is lehetett másként: a barátó egy

lovászlány volt, a légyottok színhelye pedig az istálló.

Anna hamarosan revansot vett. Választása egyik testőrére esett — de ezt már a királynő nem nézhette tétlenül. Különösen azért nem, mert éppen akkoriban okozott sok bosszúságot Margit hűgának viszonya Peter Townsennel. A korona tekintélyének védelmében ezért elrendelte... A testőr, Peter Cross elbocsátását. (Anglia pedig sokáig arról sűgdolózott, hogy mindkét gyermeknek ő az apja...)

Anna kelleltlenül ugyan, de szakított, s aztán hamarosan talált másik kedvest — akárcsak Mark. A lapok ettől kezdve rendszeresen közöltek megdönthetetlen bizonyítékok arról, melyikük hol és kivel töltötte a hétvégét. Legutóbb akkor robbant a bomba, amikor nyilvánosságra kerültek Anna szenvedélyes szerelmeslevelei — pontosabban a tény, hogy ilyeneket írt Timothy Laurence fregattkapitánynak, aki — igazán kínos — a királynő személyes adjutánsa.

Most bejelentették, a házasságnak vége. Ha törvényesen nem is válik el a hercegi pár, külön költöznek. Talán nemcsak azért, mert elegük van egymásból, hanem abban a reményben is, hogy ezután kevésbé lesz érdekes a pletyka, melyikük kivel csalsa a másikat.

Szászi Júlia (MTI—PRESS)

NSZK lapvélemények az MSZMP-ről

Derűre büro?

A vezető nyugatnémet napilapok a reformkörök budapesti tanácskozásáról tudósítva egyöntetűen kiemelik annak jelentőségét, hogy Németh Miklós, a Minisztertanács elnöke fenntartás nélkül azok oldalára állt, akik az MSZMP-ben a párt határozott megújulását szorgalmazzák.

A liberális müncheni Süddeutsche Zeitung nagy fontosságot tulajdonít a kormányfő és pártelnökségi tag ama kijelentésének, amely szerint az október elejére előirányzott pártkongresszus esetleges sikertelensége nemcsak magára az MSZMP-re, hanem az egész keleti övezetre, a Szovjetunióra nézve is beláthatatlan következményekkel járhat. A Frankfurter Allgemeine Zeitung kiemeli, hogy Nyers Rezső elnök, Pozsgay Imre elnökségi tag, államminiszter és Németh Miklós egyként a párt megújulásáért szállt síkra. A kormányfő nem hisz abban, hogy kompromisszumot lehetne kötni a dogmatikus tisztségviselőkkel — írja a lap. Pozsgay Imréhez és Németh Miklóshoz hasonlóan Nyers Rezső is úgy véli, hogy szükséges egy új szocialista párt megalapítása — idézi fel a pártelnök állásfoglalását a Frankfurter Allgemeine Zeitung, észrevéve azonban azt is: az elnök nem említette meg Grósz Károly főtitkár, aki a pártelnökségi tagsága ellenére nem tart kapcsolatokat a reformkörökkel. Az újságok megjegyzik: ő a Münnich Fe-

renc Társaságnak küldött üdvözlöt.

A Die Welt budapesti tudósításában a pártszakadás lehetőségét taglalja. Külön írásban hívja fel a figyelmet arra, hogy Magyarországon nemcsak a reformerek mozgolódnak. A tudósító szerint a sok örvendetes és gyors változás ellenére a helyzet nemigen hangolja az embereket túl nagy derűlátásra, mivel még sok minden függőben van. A konzervatív szemléletű újság elsősorban azt tartja a fejlődés kerékkötőjének,

Fúj a kokain-maffia

A kolumbiai kormány kábítószerezellenes küzdelmét támogató amerikai alakulatok nem bocsátkoznak fegyveres harcban, de képesek az önvédelemre támadás esetén — jelentette ki vasárnap Dick Cheney amerikai védelmi miniszter. Washington 65 millió dollár értékű katonai felszereléssel és tanácsadókkel segíti az elsősorban amerikai piacra termelő kolumbiai kokainbárók elleni küzdelmet. A kolumbiai kábítószerez elleni kábítószerezellenes hadjárat eredményeként eddig közel öt tonna kokaint és 550 — a kokain üzlet vezetőinek tulajdonát képező — ingatlan koboztak el, s több mint tízezer embert tartóztattak le a kolumbiai hatóságok olvasható a nemzetvédelmi minisztérium vasárnapi közleményében. A közlemény ugyanakkor elismeri, hogy eddig egyetlen jelentősebb kábítószerez-kereskedőt sem ért el a törvény keze.

robbant: itt lakik a legtöbb külföldi újságíró, aki a kolumbiai kábítószerez-háború fejleményeivel foglalkozik.

Vasárnap leváltották tisztességből Antonio Sanchez ezredes, Medellín város rendőrfőnökét, miután bebizonyosodott, hogy kapcsolata volt a kábítószerezőállítással és kereskedelemmel. Az augusztus 18-án kezdett kábítószerezellenes hadjárat eredményeként eddig közel öt tonna kokaint és 550 — a kokain üzlet vezetőinek tulajdonát képező — ingatlan koboztak el, s több mint tízezer embert tartóztattak le a kolumbiai hatóságok olvasható a nemzetvédelmi minisztérium vasárnapi közleményében. A közlemény ugyanakkor elismeri, hogy eddig egyetlen jelentősebb kábítószerez-kereskedőt sem ért el a törvény keze.

Miniszterhelyettesek a MAVOSZ-ban és az Egyetértésben

Újságírók karanténban

folytatás az 1. oldalról

dálkodás váltotta fel a korábbi jószándékú és eredményes, de spontán megoldásokat. Néhány a célok közül:

— megőrizze, védje és az ésszerűség határáig fejlessze a hasznos vadfajokat és az élővilágot,

— elégítse ki a hazai vadászok sportolási, vadászati igényeit és ezt a társadalom egyre több tagjának tegeje hozzáférhetővé,

— a vadászat és a természetvédelem mellett gazdasági haszonra is törekedjen, növelje a vadexportot. Célként egy olyan bővített újratermelés fogalmazódott meg, ami a bevétel elérésével a társadalom egésze számára hasznos, ugyanakkor a vadgazdálkodás feltételeit is — állami hozzájárulás nélkül — megteremti.

A tájékoztató leszögezi azt a tényt, hogy a vadásztársaságok vadgazdálkodása kezdettől fogva mind a mai napig a legolcsóbban termelte ki a dollár-milliókat a népgazdaságnak, ami döntő részben a vadásztársaságok igen jelentős ingyenes munkájának köszönhető.

Most pedig gondolom, nem csodálkozik az Olvasó, hogy a sorozat végéhez közeledvén dr. Sinkovits Miklósnak azokat a

kérdéseket tettem föl, melyek menet közben merültek föl, érintve a MAVOSZ tevékenységét is. Egyik beszélgetőpartnerem Böröcky Kornél, a Gemenci Erdő- és Vadgazdaság igazgatóhelyettese, a Tamási Állami Gazdaság bérkilövő vadásztársaságának tagja idei, Nimród éremmel való kitüntetéséről így vélekedett:

„Tudomásom szerint a vadásztársaságokat erről meg sem kérdezték. Ezt az emlékéremet a Magyar Vadászok Országos Szövetsége juttatta részére...”

— Ezt a kitüntetést huszonegy évvel ezelőtt alapították, azóta ezeregyszázán kapták meg — mondja a főtájtár, majd a kitüntetés odaítélésének egyszerű mechanizmusát úgy foglalja össze, hogy ha a vadásztársaság kéri valamelyik tagjának, ők azt megadják. Ha a megyei intézőbizottság kéri, azt sincs joguk elutasítani, hiszen a vadászok tevékenységét maguk a vadásztársaságok, illetve a megyei vezetőségek ismerik a legjobban.

— Böröcky Kornélt dr. Bösz Endre, a MAVOSZ Tolna Megyei Intézőbizottságának elnöke javasolta kitüntetésre. Tesék, itt van az erről szóló hivatalos levél is:

„Eddigi munkásságát a vadgazdálkodásban kamatoztatta. A vadgazdasággal határos vadásztársaságokkal jó együttműködést alakított ki. Készségesen segíti a szomszédos vadásztársaságok vadgazdálkodási tevékenységét, ehhez anyagi támogatást is nyújt. Ugyancsak rendszeresen segítséget nyújt a megyei intézőbizottság rendezvényeinek kivitelezéséhez. Szakmai hozzájárulással és tekintélyével hozzájárul annak sikeréhez. Vadgazdálkodási munkássága során kifejtett tevékenységéért érdemesnek tartjuk a NIMRÓD érem kitüntetésre.”

Közben csatlakozik hozzászólás Saly Géza, a Nimród főszervező-helyettese is. Ennek

azért is örülök, mert nyomban rákérdezhetek, hogyan is volt az az ominózus eset annak idején Karapancsán?

— Amikor kiderült, hogy a Leier Józsi bácsi-féle karapancsai szarvasbikáról, hogy világszerte első lesz, és meghívták a CIC Nemzetközi Szövetség Trófea-bíráló Bizottságát, hogy ott bírálják el Karapancsán, akkor Böröcky Kornél közölte velem — noha tizennégy esztendője jó barátságban voltunk —, hogy a bírálathoz nem lehetek jelen a kastélyban. Azzal indokolta, hogy nem veszi nyakába annak az ódiáját, ha nem lesz világrekord, erről a sajtó mégis tudomást szerezzen.

— *En ezt nem értem. Általában sem, konkrétan pedig*

MAVOSZ állásfoglalás

A Magyar Vadászok Országos Szövetsége intézőbizottsága megtárgyalta a hazai írott sajtóban a közelmúltban megjelent vadászattal kapcsolatos bíráló és elmarasztaló cikkek realitását. A szövetséghez tartozó, állami támogatást nem élvező vadásztársaságok vadászati-vadgazdálkodási cselekedeteiért vállalja a felelősséget és a tagegyületeiért — érdekvédelmi feladataiból fakadóan — kiáll. Nem azonosítja viszont magát az állami kezelésben lévő vadászterületeken történetekkel, mert ezek a területek soha nem tartoztak és ma sem tartoznak a MAVOSZ érdekképviseletéhez.

1989. augusztus 25.

MAVOSZ Országos Intézőbizottsága

azért nem, mert a „sajtóval” is meg lehet beszélni bizonyos dolgokat, korrektséget feltételezve.

— Az éjszakát Baján töltöttem egy kis szállodában. Viszont az MTI fotóriportere, Kovács Attila, gépkocsijában éjszakázott a karapancsai kastély kerítése előtt, s amikor reggel elkezdtek mozogni a kastélyba, akkor ment csak be.

— Az egésznek az értelmét nem látom — veti közbe dr. Sinkovits Miklós.

— Az értelme csupán anynyi, hogy Rác Antal úgy döntött, hogy „el a sajtóval” — válaszol Saly Géza, majd kiegészíti a sztorival a történeteket:

— Ugye, egy új világrekord-várományos agancsú bika esett. Ezt a Magyar Trófeabíráló Bizottság elnöke bírálta — mintegy előbírálta — egyszerűen, s azt mondta, ebben a bikában benne van a világrekord. De azt megszabott körülmények között kell elbírálni. Amikor ez kiderült szeptemberben, természetesen nem merték nagydobra verni, nehogy máshol Európában leakasszanak a szegről egy bikát, és azt mondják, hogy a Todor Zsivkov lőtte, vagy éppen Ceausescu. Amúgy nálunk az volt a poén, hogy a bikát egy vadőr lőtte, nem pedig az államfő, vagy egy német vendég... Egyébként ez az 1986-ban lőtt bika a ma is érvényes világrekord.

— *Többen szóvá tették, hogy a MAVOSZ például azért nem képviselte az elmúlt időszakban a vadászok érdekeit, mert az országos intézőbizottság több tagja az Egyetértés*

Vadásztársaságban is benne volt. Tudom, hogy e tény ellentmondásokat is hordoz, illetve éppen nem hordoz, úgyhogy csak azt kérdezem: igaz-e az Egyetértés és a MAVOSZ bizonyos személyeken keresztül való „összekapcsolása”? Azaz, volt-e úgymond lelki összefonódás?

— A MAVOSZ-nak tizenhárom intézőbizottsági tagja van. Közülük néhányan valóban tagjai voltak az Egyetértésnek — így a főtájtár.

— *Őn is?*

— Már hogy lettem volna? Részben azért nem, mert oda csak miniszterhelyettesektől „fölfelé” vettek föl tagokat, valamint engem csak egy éve neveztek ki főtájtárnak.

— *Kinevezték, vagy megválasztották?*

— Ez úgy van, hogy az országos intézőbizottság tesz javaslatot a főtájtár személyére, s az országos közgyűlés választja meg (vagy nem).

— *Akkor most térjünk vissza az intézőbizottság „Egyetértéses” tagjaira. Kik voltak ők?*

— Papp Lajos, a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának vezetője, Lénárd Lajos, a MÉM miniszterhelyettese, Valus Pál, az árhivatal akkori elnökhelyettese és Deák Gábor, mint „sportminiszter”.

(A következő részben a vadásztársaságok eredményeire vadászunk.)

V. Horváth Mária

fotó: Nagygyörgy Sándor

D Á T U M

3

1989. szeptember 5.

Mikulásra szabad választásokat ígér az MDF

Nem kell „ejtőernyős” köztársaság

Az elmúlt hétvége politikai naptára zsúfolt volt. Az MSZMP reformkörei mellett több ellenzéki szervezet is tanácskozási gyűlést tartott, jelezve: Az események felgyorsulásában vannak.

A Magyar Demokrata fórum gödöllői szervezete Gödöllőre hívta meg a mintegy 300 MDF tagszervezet képviselőit. A több száz résztvevő a közelmúltban lezajlott gyűléselméleti pótvalasztások kapcsán az MDF választási taktikájától és stratégiájától tanácskoztak. A konferenciának a gödöllői Agrártudományi Egyetem adott otthont. A zsúfoltság ellenére — vagy talán éppen ezért —, a hangulat bizakodó volt és derűs.

A tanácskozást megnyitó beszédében Roszik Gábor evangélikus lelkész országgyűlési képviselő ismertette képviselői programját és emberi hitvallását, majd Szabad György, az MDF ideiglenes választmányának tagja tartott legnépszerűbb eleinket idéző retorikával előadást az Ellenzéki Kerekasztal létrejöttéről, a tárgyalások menetéről és az új választási szabályokról. Kora tavasszal, mielőtt az ellenzéki pártoknak eszébe jutott volna az egységes fellépés, a pártok vezetőit külön-külön bekérte az MSZMP pártközpontba, s megpróbálták meggyőzni őket, lépjenek szövetségre a PÁRT-tal. Am az „ország meg és uralkodj” elvénél erősebb öltöztetést változata nemhogy éket vert volna az ellenzék pártjai közé, hanem végső soron elvezetett az EKA létrejöttéhez, tanúsítván, hogy a Habsburg uralkodók jól bevált módszere mai társadalmi

viszonyaink között nem alkalmazható. — mondta Szabad professzor, alig csillapítható derűltséget keltve a teremben. A tárgyalások menetéről szólva elhangzott: a lassúság oka az, hogy az igazi demokrácia időigényes, hát még a demokrácia megteremtésének folyamata. Véleményem szerint jelenleg a képviselői demokráciába való átmenet államjogi alapjainak megteremtése a cél. Az MDF szeretné, ha az országgyűlési választásokat december elején meg lehetne tartani, de semmiképp se tolódhat el ez az időpont jövő év márciusáig, hiszen az országgyűlési választások megteremtése a cél. Az MDF szeretné, ha az országgyűlési választásokat december elején meg lehetne tartani, de semmiképp se tolódhat el ez az időpont jövő év márciusáig, hiszen az országgyűlési választások megteremtése a cél. Az MDF szeretné, ha az országgyűlési választásokat december elején meg lehetne tartani, de semmiképp se tolódhat el ez az időpont jövő év márciusáig, hiszen az országgyűlési választások megteremtése a cél.

Végül a választásokra való készülődés jegyében — a professzor elmondta —, két héten belül az ellenzéki pártok lehetőséget kapnak főmódszerekben, hetente háromnegyed órában a Magyar Televízióban is kifejtetni álláspontjukat.

Szabad György előadása után Hirtsch Tamás, a FIDESZ vezetője tagja tartott beszámolókat a lengyel választások tapasztalatairól. A Szolidaritás stratégiáját és taktikáját nyolc pontban foglalta össze, megfontolásra javasolva a hazai al-

kalmazhatóságukat: az ellenzéknek szüksége van egy határozott és kiemelkedő vezérére, aki a választási küzdelmekben kiváló frontemberek, aktivisták vihetik győzelemre az ügyet. Világos és jól érthető pártszimbólumokat kell létrehozni, egyszerű kampány a követelmény, túlzott intellektualizálás helyett; hinni kell a győzelemben. Nem nélkülözhető a humor. Pontosan körvonalozott program helyett a győzelem esetén mindenképp bekövetkező változást kell tudatosítani az emberekben. Közelebb kell kerülni az utca emberéhez.

A plenáris ülés záró előadását Haraszti Miklós, a Szabad Demokraták Szövetségének egyik vezetője tartotta. Előadásában súlyponti kérdésként a köztársasági elnöki funkció létrehozása vagy elvetése szerepelt. Az SZDSZ nem tartaná helyesnek, ha a választások előtt kerülne sor a köztársasági elnök megválasztására, mivel ily módon egy MSZMP jelölt állna szemben a választások után egy esetleges ellenzéki többségű parlamenttel. Az elmúlt évek gazdasági nehézségei bebizonyították: másról be nem vált „ejtőernyős” vezetők csak súlyosbíthatják a helyzetet. Nem engedhető meg, hogy Magyarország ejtőernyős köztársaság legyen.

Referátumában az EKA szorosabb összefogásának lehetőségét felvetve, egy MDF-FIDESZ-SZDSZ választási koalíciót körvonalazott, bár hangsúlyozta: konkrét tárgyalások még nem folynak.

Csik Rita

Belépés nemcsak MDF-tagoknak

Cél: A nemzeti ethosz megteremtése!

1989. július elején egy Hódmezővásárhely melletti kis faluban, Mártélyon megalakult az Ifjúsági Demokrata Fórum. Alapítólevelüket a napilapok közölték, azóta nem adtak hírt magukról. Kik a tagjai, s milyen elképzelések vezérik, erről beszélgettem dr. Somody Györggyel a 15 fős ügyvivői testület egyik tagjával, aki egyúttal a baranyai csoport vezetője.

— *Szervezet vagy mozgalom az Ifjúsági Demokrata Fórum?*

— Az IDF az MDF ifjúsági, kulturális és politikai mozgalma. Ez azonban nem jelent elkötelezettséget. Az MDF nem szólhat bele a működésünkbe, s a felügyeleti jogkör sem illeti meg. Ugyanakkor megfordítom, az IDF-tagsághoz sem szükséges MDF-tagnak lenni, sőt akár MSZMP-tag is jöhet sorainkba. Egyelőre ideiglenes keretek között működünk. Majd az októberben tartandó országos gyűlésen határozzuk meg a mozgalom szervezeti felépítését, s választjuk meg a testületeit.

— *Úgy tudom, hogy ti nem csupán egy parlamentáris demokrácia megteremtését tűztétek ki célul, hanem ennél többet.*

— Igen. Ott, Mártélyon valamennyien egyetértettünk abban, hogy sajátos helyzetben van az ország. Egy rendszerváltás előtt állunk. Ez azonban nem jelentheti pusztán egy hatékonyabb külföldi minta átvételét. A társadalom értékeit hordoz, amelyeket felzárkózni kell hozni. A nemzeti ethosz, a nemzeti erkölcsi érték megteremtése a célunk, s ez

különböző ideológiai talajon álló embereket vonzott ide.

— *Tegyük egy kis kitérőt. Mondj néhány szót a mártélyi táborról!*

— Eleve úgy mentünk oda, hogy nekünk, fiataloknak is tennünk kell valamit, s ne nézzük ölbe tett kézzel a belpolitikai eseményeket. Már korábban is voltak elképzelések arról, hogy az MDF-en belül egy ifjúsági bizottságot hozunk létre. Mártélyon azonban a függetlenség mellett döntöttünk. Különböző világnézeti és gondolkodási emberek gyűltek össze. Czákó Gábor, Kiss Gy. Csaba, Csúrka István tartott előadást. A légkört egy nem szélsőséges értelemben vett antikommunista hangulat jellemezte.

— *Ez érződik az alapszabályból is, hiszen így fogalmaztatok: „Már nem elegendő elutasítani azt a csödbe jutott rendszert, amit nyugati intellektüelek életidegen eszméi nyomán keleti despoták erőszakoltak ránk.”*

— Mi a tagadón túl akarunk lépni. Az oszthatatlan magyar kulturális nemzetet képviseljük. Nem elegendő ország-határokon belül gondolkodni. Gondolni kell a szomszédokban sanyarú sorsra kárhoztatott magyarokra, és azokra is, akik szerzte a világban élnek. Úgy kell és úgy akarunk politikálni határainkon belül, hogy azon kívül is érezhető hatása legyen. Felelősen, hogy a más országban élő magyar nemzetiség tudja és érzeze, amit teszünk, érte is tesszük, hogy megőrizhessék identitásukat, magyarságukat.

Van itt egy másik problémakör is, melyet a hagyományos

demokrácia szintén nem képes megoldani. Ez pedig a szegénység, azon belül is differenciáltan a cigányság. Kiemelték környezetéből, etnikai sajátosságokkal bíró kultúrájából, és egy olyan életritmusba erőszakolták melyet egy több rendhez szokott más népcsoport is nehezen visel(ne) el. Persze, hogy beilleszkedési zavarokkal küzdenek most már évtizedek óta. Fel kell végre karolni őket!

Távlati elképzeléseink között szerepel még, hogy a morális válság leküzdése érdekében a keresztény eszmerőszert és annak erkölcsi normáit visszaállítsuk jogaiba. A vallásos erkölcs az egész társadalom javát szolgálja, gondoljunk csak az egyházi iskolák hagyományosan magas színvonalára.

— *Hol talál meg benneteket az érdeklődő?*

— Az MDF Ó utcai központjában képviseltetjük magunkat.

— *Nagy a csend, mit csináltak mostanában?*

— Napi szervezeti gondok kötnék le. A DEMISZ-szel való egyezkedés a KISZ-vagyonról, politikai és egyéb táborok, találkozók szervezése. Mivel a tagdíjat nem kell fizetni, probléma a működésünkhöz szükséges pénz előteremtése. Ezen is gondolkodunk mostanában. Esetleg gazdasági egységeket működtetünk vagy az önálló gazdasági garancia jelentő kiegészítőket hozunk létre. Ez még kidolgozásra vár.

— *A megyében szerveztek most valamit?*

— Igen, részt veszünk az Aczél György visszahívását célzó aláírásgyűjtésben.

Cseke Hajnalka

Pacea sem packázott VI.

A középszerűség géniusza

Ceausescu legalább ilyen körmondfont ravaszággal játszotta ki egymás ellen Arafatot és Husszeint, amikor az előbbi az utóbbi meggyilkolására szőtt terveket, és az utóbbi az előbbi akarta sarokba szorítani.

Az ötlet kiváló volt: 1975-ös ammani látogatása során Ceausescu felajánlott egy dossziét, benne a PFSZ több aktivistájának adataival, cserébe szoros hírszerzési együttműködést kért Jordániától. Ennek részéül Husszeint a személyes biztonságát szavatoló őrzési szisztéma rendszerét is Ceausescu rendelkezésére bocsátotta. Úgyes trükk. Még politikusok között is megjárja.

Az elnök nemigen fordít túl sok időt a „szellemi önképzésre”. Szabadidejét — a hiteles tanú elmondása szerint — nem éppen a világirodalom klasszikusainak habzsolásával, hanem amerikai detektívfilmek nézésével szokta tölteni. Piff-puff történetek ide — krimik oda, az elnök meglehetősen gyanakvó és szorongó természetének okait azonban talán mégse csak az éjszakai mozinézésben kell keresni. Inkább azt lehetne mondani, hogy ilyen személyiség. Szorongó típus. Hogy aztán ezen belül az alkati vagy inkább a helyzeti szorongók csoportjába tartozik-e, azt döntsék el a pszichiáterek. Van-e oka szorongásra, ezt pedig ő és jövődők korok történései tudják csak megmondani. Milyen látható jelei vannak a szorongásnak? Pl.: a sajátos öltözködési szokások.

„A két Ceausescu ruházata évek óta elsőrendű államügyet jelentett Romániában. A története 1972-re nyúlik vissza. Akkor kísérték el Ceausescut Kubába, amikor Fidel Castro elmondta neki, hogy fölfedezte a CIA egyik titkos tervét: mérge-

ző anyaggal akarták bekenni csizmája belsejét, hogy a mérge hatására kihulljon a haja, szőrzete... Néhány nappal később Ceausescu arra az elhatározásra jutott, hogy egyik öltönyét sem fogja kétszer viselni. Ugyanebben az évben különleges ruhagyártó részleget állítottak fel a Securitate Igazgatójának V. osztályán, amely a vezér védelmi jellegű titkosszolgálatként szolgált. Az új Securitate részleg tervezett és állított elő mindent, amit Ceausescunak valaha is — saját választásán alapján — viselnie kellett... Ceausescu minden ruháját, cipőjét, vastag föliából készített, átlátszó műanyag zsákocskába pakolják, magas frekvenciájú elektronikus berendezés jelezni, ha bárki is ki akarja nyitni a zsákokat, amelyeket aztán egy klímaberendezéssel büszkélkedő raktárban tárolnak, bucaresti rezidenciájának szomszédságában. Az utasítás szerint itt hever egy évi viselete: 365 öltöny, 365 pár cipő, és így tovább. Mindent, amit valaha magára öltött, vagy viselt, lestepliznek, nehogy tévedésből ismét magára öltse a viselés holmit, majd a pecsételést után kemencében égetik el ezeket az ócskaságokat... 1974-ben különleges nőruha-gyártó osztályt szerveztek Elena számára: rövidesen az asszony is egy évi ruha- és cipőtartállyal rendelkezett... Igaz ami igaz. Hol van ez a mennyiség Imelda Marcos ezernyi ruhájához ké-

pest. Ebből is látható, minden relatív.

Persze, nemcsak az öltözködési szokásai voltak sajátosak az elnöknek. Legalább ilyen sajátosan ragaszkodott az egyéni ízekhez és a már „megszokott” körülményeihez. Hogyan? Az elnök és felesége minden külföldi útjára hajórakományi cuccal indult. Biztonsági felelőse, Nicolae Popa órnagy hordozható laboratóriuma rendszeresen ellenőrizte a bőröndök fertőtlenítését, a környezet háttérugáztatását rádióaktív tartalmát, a házaspár által fogyasztott ételek kémiai összetételét. Ceausescuék bőröndjei „zsúfolásig tele voltak sterilizált párnákkal, lepedőkkel, törülközőkkel és fürdőköpenyekkel, továbbá fürdőszobai gyékényekkel és az ágy előtt lefeküthető szőnyegekkel. Mielőtt ezekhez akár hozzá is nyúltak volna, Popa és cimborája — fertőtlenítő folyadékkal — alaposan felmosták a padlózatot, a szőnyeget, a hálószoba, a fürdő és a könyvtárterem minden egyes bútordarabját, majd mindent megszáritottak egy hordozható hajszárítóval. Ezután eltávolították minden darab ágyruhát és fürdőlepedőt, kicserélve őket a bőröndökben hozottakkal...” S ez így ment az utazás minden áldott napján. Hiába, még egy személyileg bátor államférfi élete sem könnyű a mai világban!

Ha szánjuk egy percre az államférfit, ne feledkezzünk meg

fejet hajtani a testőrség előtt sem. Elvégre nem mindennapi feladat egy szállodai szobát, fővesztés terhe mellett, fertőtleníteni. Lemosni különleges szerekkel ajtókat, ablakokat, szekrényeket, szőnyeget és a padlót, kilincseket és villanykapcsolókat. Ráadásul az elnök szeretett világ körüli utakra menni.

Igaz, néha utazás helyett beérte azzal is, ha írtak róla. Lehetőleg minél többször — minél magasabb rangú jelzőkkel fűszerezve. Ez az érhető emberi gyöngöses napjainkban is több ízben okozott kínos szituációkat, ugyancsak megtépzva az elnök nemzetközi tekintélyét.

Mindig a január a büns. Ceausescu születésnapja ugyanis valahogy vonzza a botrányokat. 1986 februárjában a román sajtó egy — Margaret Tachertől származó megleghangú üdvözlőt tett közzé, amely (tanú rá a felháborodott Vaslady) el sem hangzott. 1987 januárjában ismét tiltakoznia kellett a brit külügyminisztériumnak. Ekkor ugyanis egy I. Erzsébet angol királynőtől származó, hamis üdvözlőt közölt le a Lumea című román hetilap. A szöveg önmagáért beszél: „Ránk Nagy-Britanniában nagyon nagy benyomást tett az az elszántság, amellyel önök erőstük függetlenségüket, az a mód, ahogyan Románia fenntartja független álláspontját, s fontos szerepet játszik a világ ügyeiben. Személy sze-

rint ön, elnök úr, nemzetközi formátumú államférfi — akinek kimagasló voltát, tapasztalatát és befolyását széles körben elismerik...” Végül 1988. január — és ismét a Lumea, ám ezúttal az üdvözlőlévél írja XVI. Károly Gusztáv svéd király: „Elnök úr, ön jelképezi a haladást, amelyet Románia az utóbbi évtizedekben elért. Az ön irányítása alatt Románia látványos gazdasági fejlődésen ment keresztül.”

A valódi üdvözlőszöveg ennel némileg egyszerűbb volt: „Fogadja őszinte üdvözlőmetem és jókívánásaimat 70. születésnapján...” A pszichológia régi megállapítása, hogy nemcsak az sajátos, ki hazudik, de az is — mit.

Az elnöknek a nagyságról, az önállóságról, a világ elismerő tekintetéről kell hazudni, hogy lelki békéje kiegyensúlyozott legyen.

De a kisördög valahogy most se nyugszik. Miért?

Azért, mert valami igazság mégis van a dolgok mélyén.

Mert: valóban nem állomásoznak Románia területén, még ideiglenes jelleggel sem, szovjet csapatok, mert nem volt 1956-ja, mert nem masírozott Csehszlovákiába — de utazott Franciaországba és az USA-ba, mert nem szakította meg diplomáciai kapcsolatait Izraellel 1967 után sem, mert a Varsói Szerződés országai között ő vette fel a diplomáciai kapcsolatot az NSZK-val, s jelképesen

kínai őrnaszádokat vásárolt, amikor Peking neve maga volt az eretnokség szimbóluma.

Talán nem lenne célszerű egy ingerült kiszólással elintézni a fentieket, s Románia megítélését besűriteni az emberi jogok lábballal tiprása, a falvak szétgyalulása és a hideg lakások kezdetű noteszlapokra.

Nem használnánk vele senkinek. A legkevésbé Igazság Istennőnek és önmagunknak. Mert a kisördög, amolyan Lucifer-szerű, csak odabiggyeszti a maga kérdését: „És ti, hogy rendeztétek le évtizedekre a magyar tanyákat, a kisfalvak ezreit — utak, munkahely, boltok, élet nélkül? Igaz, tudom, földgulyat nem használtak, így aztán a kutya sem tiltakozott, vagy legfeljebb csak az. Bizony, sokkal humánusabb megfolytani egy falut, mint eldózerolni. Meg az előbbihez elég a papír és a pecsét — az utóbbihoz gép és üzemanyag is kell.”

Persze, ezt csak Lucifer kérdezné. Mint ahogy azt is csak ő kérdezné meg, sajnálkozva vigyorogva: „Olvasom a híreiteket, eszerint nincs olyan ország, amely mélységesen fel ne háborodna azon, ami Bukarestben nap mint nap történik. Tiltakoznak, protestálnak, hangosan. És közben a tőkés gazdasági csoportok képviselői egymásnak adják Ceausescunál a kilincset. Mint legutóbb, 1989 tavaszán az a fél száz amerikai üzletember. Igaz, csöndben mentek. De ki érti ezt?”

Talán az öreg szakállas, meg a társa, az az Engels nevű. Rémlik, mintha rebesgettek volna valamit a tőke megtérülési biztonságáról. De ez már egy másik könyv. Nem a Vörös Horizont.

(Vége. Vége?)
(lux)

Az állampárt munkahelyi szedelőzködése

A hét elejének híre szerint asztalra téve az adu! Az MSZMP kerekasztalminti delegációvezetője bejelentette, hogy az elkövetkező szűk másfél esztendőben pártja kivonul a munka- és szolgálati helyekről. Vajon az utolsó szava ez az MSZMP-nek ebben a kérdésben, vagy inkább egy olykor igen merész politikus kissé belső-puccszerű, váratlan lépése? Lesz olyan — vagy tanulván a múltból, kissé óvatossággal, elnyújtottabb — felhőrdülés, ellenpótlózkodás ennek nyomán, mint amilyen néhány hónapja, a „népfelkelés” minősítésének detonációt okozó bejelentése kapcsán már volt?

A munkahelyi pártszerveződés előjogának feladása az — MSZMP léggömbjeként — a tavasz folyamán egyszer már felröppent. Akkor hamar eltűnt ez a léggömb a bábész szemek elől, s hogy kipukkadt, tovasodródott, avagy óvatossággal láthatatlan zsinóron visszahúzták-e az Isten magas egéből, a lombkoronák védte, árnyas és biztos talajmenti zónákba, az egyelőre titok maradt. Csak annyi bizonyos, hogy jelentős pártkörök addig sepiülték a reform színvonalú javaslatot, amíg a munkahelyeken maradásban érdekelt, a kivonulástól nyüzszítő csoportosulások, valamiféle önszuggesztív ígézetében kezdtek hinni is, hogy ilyesféle kérdés pedig nem létezik, tehát szó se essék róla.

Pedig tudhatták volna, hogy miként mostanában minden, megrendült az MSZMP munkahelyre összpontosító szerveződési elvének létjogosultsága. A hírek, elképzelések szokásos terítési stratégiáját alkalmazva jó ideje hol puhább elképzelés, hol keményebb terv, program hangvétellű hullámokban juttatták el a különféle „felsőbb párt-szervek” az új szerveződési elvek hírért az állampárt népe, közvéltézei, a tagság körébe. E korábbi, a jövődők „evakuációt” meghirdető hullám időszakában — még úgy késő tavasztajt — bepillantva egy nagylétszámú, egyébként értelmiségi MSZMP alapszerv taggyűlésére, a javaslatlalt szemben fölötébb vegyes reakciók voltak észlelhetők. A többség reagálása — nemcsak a szerveződési javaslatra, hanem a helyzet egészére vetítve — fölötébb egyszerű volt. Hirtelen elfoglaltságuk támadt éppen arra az órára, amelyben úgy századmagukkal össze kellett volna jönniük. A meghívottaknak — sőt, pártfegyelmileg kötelezeteknek — épp csak egynegyede volt képes már akkoriban is ilyesmire időt szakítani. A jelenlévők közül egy töredéknyi kisebbség élénken helyeselte a munkahelyi szerveződés csilágának leáldozását, a korrekt választási versengés és a partneri viszony hívének deklarálta magát, mi több, ezt az állásfoglalást az igazi reformgondolko-

dás próbakövének nevezte. E kisebbség felszólalásaiban persze más, pártbéli reform-eszméket is hangoztatott, közöttük nem egy olyat, amelynek szelíd alakváltozatért is nemrég még kizárás dukált volna, e tavaszdőben viszont már inkább „visszazárás”.

A jelenlévők többsége azonban ódzkodott a „munkahelyi pozíciók” (értsd: a párt pozíciói...) feladásától. Ezek a lakóterületre történő átcsoportosítást — az úgy politikai következményein túl — valamiféle megszégyenülésként élték át. A lakóhely a kommunista párt-szerveződés eddigi gyakorlata számára a nyugdíjasok terepe volt, és maga a nyugdíjas lét is sokak számára a munka dinamikusabb világából való kiszorítottság, az élet peremére sodródottság, a „konyhai mindenek” szerepkörébe való méltatlan száműzetés képzetét keltette és kelti. A politikai dimenziókon túl — kissé pszichologizálva — azt is mondhatjuk, úgy tűnt, hogy a lakóterületre településeket sokan politizáló személyiségük valamiféle kényesernyűdjazásaként élték át.

Mintha egyszerre hatott volna a munkahelyi politikai pozícióból származó reális és szimbolikus haszon, illetve a ...hátha mégis jó lenne valamire... típusú védelem, és a „nyugdíjazás” szociális rubikonjának —

ha nem is több, csupán a jelképes — átlépésétől való iszonyat ereje!

Ilyen érdek- és érzelmi kavargásban mi is az igazi érv, mi az illúzókba burkolózó, önfelrevezető „ideológia” az értelmiségi „kis-kommunisták” számára? Aligha könnyű a kérdésnek utánajárni, összegabalyodott véselemeit szétfejtteni!

A munkahelyi pártpolitizálás fenntartásának érvanyaga fölötébb elapadt, elheverő, töredék érvkésztetést belső ellentmondások rágiák. Védelmzői néha tétován felemlégetik, hogy politizálni ott kell, ahol a problémákat közösen ismerő emberek együtt vannak, vagyis a munkahelyeken. Úgy bizony! — tanítja ez az egyre megköpottabb bölcsesség. A jobbára munkaidőn belüli politizálásban leülepedett meggyőződését a munkavállaló magával viszi választópolgári „működésébe” is, és lakóterületén, az urnák előtt e tanulságok fogják mozgani voksoló ujjait.

Szép, népművelő, derék, paternalista álomkép! A politikai akaratképzés kialakulásának dedós látomása! A közös képviseletre kijelölők és választók egymás közötti kommunikációjának alapos lényegtelenítése. Olyan torz ideológia, amely gondolkodása mélyén legfeljebb csak jobb híján alkalmazandónak véli a területi elvű választást!

A munkahelyi érdekvérelte helyezkedést már szerveződési elveiben is elkerülhetetlenül előnyben részesítő állampárt nem utolsó sorban éppen eme, a politikai alanyokat lakóhelyüktől, családi kapcsolataiktól elszakító politizálási mechanizmusának köszönheti csődbejutásának több dimenzióját. A család által közösen áttekinthető terepekről kilopott, eldugott politikának köszönhetően nem volt képes a felnövekvő nemzedékei számára politikai viselkedésmintákat nyújtani. Fiataljait kizárólag nemzedéki gettóként működő szervezetnómokba tudta csak terelni, kezdetül kiszámítható, mára már beért, több generációs kiüresedésre, nemzedékváltásra való képtelenségre ítélve. Ezt a szocializációs deficittel járó, generációs jellegű bukást is garantáltan prolongálná, újra nemzené az egyébként nyilvánvalóan képtelen meghasonlássalátított munkahelyi szerveződés.

Sokszor szóba került, működhetne-e tucatnyi párt a „termelés színterein”? Nyilván nem, s az állampárt „vonalas” elkötelezettjei közül sokan nem is szeretik ezért ezt a kérdést hallani sem. Kertelve, vállvonogatva kerülgetik is, mint macska a forró kását.

A társadalmi élet különféle szféráit összemósó társadalomkép ideje mára lejárt nemcsak társadalomtudományok modelljei körében, méginkább a való élet gyakorlatában. A gazdaságot ott kell működtetni, ahol a gazdálkodás folyhat, tehát a munkahelyeken. A hatalmi-politikai szférát pedig szintén funkcionálásának — persze az előbbiétől nagyon is különböző — terepein. A politikai hatalom gyakorlása döntéseken keresztül történik, elsődleges terepe tehát az autonóm döntési jogkörrel rendelkező közösségek világa, amely egy jogállamban a törvényhozási és helyhatósági választóközteret összessége. Imígyen is szerveződik a politikai élet a világ prosperáló tájain.

Ami világszerte van, az néha úgy tűnik, messze van. Messze a hazai, mindmáig tartó munkahelyi pártoskodás világától.

Itt az elmúlt hetekben is újra úgy tűnhetett széles MSZMP körök számára, hogy döcög, csak tovább döcög a munkahelyi pártoskodás szekere, s hogy mozdulatlanul honol a derék-aljban. Az is meglehet, így tűnődtek odabenn: — Fészkelődni? Talán. Esetleg leszállni? Nem, leszállni, átszállni. Azt azért nem...

Kolozsi Béla

„Mohácsi vész” Tapolcán

Két vaskos meglepetés született a labdarúgó NB II. Nyugati csoportjának harmadik fordulójában. A legnagyobb Nagykanizsán, ahol a már sokak által temetett III. Ker. TTVE 3-1-re győzött az egyik dobogóvárományos csapat ellen. A másik meglepő eredmény a Mohács 4-0-ás tapolcai győzelme. Amiben nem is az eredmény a meglepő, hanem a gólkülönbség. A forduló rangadóján, Komlón nem

bírt egymással a hazai csapat és a Bp. Volán. A három újonc közül az Ajka és a Paks szorgos hangya módjára odahaza begyűjtötte mindhárom bajnoki pontot.
A 3. forduló eredményei: Ajka—Sopron 3-0, Komló—Bp. Volán 1-1, Oroszlány—Szekeşzárd 2-1, Budafok—ZTE 0-2, Nagykanizsa—III. Ker. TTVE 1-3, Paks—Keszthely 3-2, Dorog—Dunaújváros 1-1.

A Keleti csoport állása:

1. Kazincbarcika	3	3	—	—	6-0	9
2. Metripond	3	2	1	—	7-1	7
3. Szarvas	3	2	1	—	5-2	7
4. Szegeş SC	3	2	1	—	5-3	7
5. Szolnoki MÁV MTE	3	1	2	—	6-4	5
6. Szegeş Dózsa	3	1	1	1	5-5	4
7. Eger SE	3	1	1	1	4-4	4
8. D. Kinizsi	3	1	1	1	1-1	4
9. Debreceni MTE	3	—	3	—	4-4	3
10. Kecskeméti SC	3	1	—	2	1-6	3
11. Dióşgyóri VTK	3	—	2	1	3-4	2
12. Baja	3	—	2	1	1-2	2
13. BVSC	3	—	2	1	2-4	2
14. Salg. Síktüveggyár	3	—	1	2	3-5	1
15. Nyíregyháza	3	—	1	2	0-2	1
16. Mezőtúri Honvéd	3	—	1	2	2-8	1

A Nyugati csoport állása:

1. Dunaújváros	3	2	1	—	7-4	7
2. Oroszlány	3	2	—	1	5-3	6
3. Zalaegerszeg	3	2	—	1	4-4	6
4. III. Ker. TTVE	3	1	2	—	6-4	5
5. Dorog	3	1	2	—	5-4	5
6. Komló	3	1	2	—	4-3	5
7. Paksi SE	3	1	2	—	4-3	5
8. Bp. Volán	3	1	2	—	2-1	5
9. Mohács	3	1	1	1	5-2	4
10. Ajka Hungalu	3	1	1	1	4-2	4
11. Nagykanizsa	3	1	1	1	4-3	4
12. BMTE-Törley	3	1	1	1	1-2	4
13. Tapolca	3	1	—	2	4-8	3
14. Sopron	3	—	1	2	2-7	1
15. Szekeşzárd	3	—	—	3	2-5	0
16. Keszthely	3	—	—	3	3-7	0

A Keleti Csoportban: Salgótarján—Szegeş 0-1, Szegeş Dózsa—Baja 1-1, Metripond—Kecskemét 5-0, Nyíregyháza—Debreceni Kinizsi 0-1, Kazincbarcika—Mezőtúr 4-0, Szarvas—Dióşgyó 1-0, Debreceni MTE—Szolnok 2-2, BVSC—Eger 1-1.
Az NB III. Dráva csoportjában: Bóly—Bonyhád 4-4, Nagymányok—Dombóvári Vasas 1-1, Kaposvári Építők—Atomerőmű SE 0-3, Somberek—Siklós 2-1, Csurgó—Nagykanizsa 4-1, K. Honvéd—Marcali 1-1, Mázasszászvár—Szigetvár 1-1, B. Jelle—Rákóczi FC 1-0.

NB III. Dráva-csoport

1. ASE	3	3	—	—	8-0	9
2. Somberek	3	2	1	—	6-2	7
3. N. mányok	3	2	1	—	5-3	7
4. Csurgó	3	2	—	1	7-4	6
5. Rákóczi FC	3	2	—	1	2-1	6
6. K. Építők	3	2	—	1	4-4	6
7. K. Honvéd	3	1	2	—	4-2	5
8. Dombóvár	3	1	1	1	5-5	4
9. N. kanizsa	3	1	1	1	4-5	4
10. M. szászvár	3	1	1	1	3-4	4
11. Boglártele	3	1	—	2	2-3	3
12. Marcali	3	—	1	2	2-4	1
13. Bóly	3	—	1	2	4-7	1
14. Siklós	3	—	1	2	3-6	1
15. Szigetvár	3	—	1	2	3-7	1
16. Bonyhád	3	—	1	2	4-9	1

Világ Kupa — Klampár nélkül

Hiába készült nagy szorgalommal a napokban Kenyában sorra kerülő Világ Kupára Klampár Tibor olimpiai negyedik helyezett asztaliteniszező. A vírusos megbetegedés őt is utolérte, emiatt nem kaphatta meg a kötelező oltást, s így kénytelen volt lemondani a indulásáról.

Nagyon sajnálom, hogy távol kell maradnom a versenytől, valószínűleg ez lett volna az utolsó Világ Kupa-szereplésem — mondta az idei vb-n a legjobb nyolc közé jutott sokszoros válogatott, világ- és Európa-bajnok. — S az sem lett volna közömbös, hogy a párnas viadalon a helyezések alapján 75 ezer dollár kerül kiosztásra.

Szeptember közepén a szövetségi versenyen részt vesz Bátorfi Csilla Európa-bajnoknő, aki a szövetség támogatásával edző-édesapja kíséretében utazhat a távolkeleti országba.

Dátum totó

Van egy négyes — ötszáz forintot ér!

A negyedik játékhetét sem hozott telitalálatos szelvényt, de legalább ezen a héten már egy négyesre bukkantunk. Várady István, decsi tippelőnk, ha nem a szívéré, hanem az eszére hallgat, amikor az Oroszlány—Szekeşzárd mérkőzésre tippelt, akkor egyest játszik és telitalálatosa van. De ezért a négyesért is kiutalunk nyereményt, igaz nem ezer forintot, mert ezt telitalálat esetén ígértük, hanem ötszázat. Várjuk továbbra is olvasóink tippjeit. Címünk változatlan: Dátum Szerkesztősége, 7100. Szekeşzárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. (tippelni csak lapból kivágott szelvényvel lehet, beküldési határidő péntek 12 óra). A telitalálatosok között változatlanul egy ötszáz forintos vásárlási utalványt sorsozunk ki.

5. hét

1.	Siófok—PMSC	
2.	Videoton—Vác	
3.	Ú. Dózsa—MTK-VM	
4.	Szekeşzárd—Komló	
5.	ZTE—Oroszlány	

Név:
Cím:

Totónyeremény-tájékoztató

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása szerint a Totó 35. játékhetére 6 822 714 darab szelvény érkezett be.
A nyeremények:
13 plusz egy találatos szelvény 2 darab, nyereményük egyenként 1 823 712 forint, 13 találatos szelvény 14 darab, nyereményük egyenként 497 376 forint, 12 találatos szelvény 364 darab, nyereményük egyenként 14 575 forint, 11 találatos szelvény 4488 darab, nyereményük egyenként 1182 forint, 10 találatos szelvény 32 743 darab, nyereményük egyenként 243 forint.
A közölt adatok nem véglegesek.

Scirea tragikus gépkocsibalesete

Varsó és Katowice között közúti autóbaleset áldozata lett Gaetano Scirea, a Juventus egykori 78-szoros válogatott labdarúgója. Scirea tavaly hagyott fel az aktív futballal, és a torinói klub egyik edzőjeként dolgozott tovább. A 36 éves korában elhunyt olasz sportember egyesülete megbízásából járt Lengyelországban, a közelgő kupaszerda előtt a Juventus ellenfelének, a Górnik Zabrze

csapatának játékaról szeretett volna tájékozódni.
Néhány hónap leforgása alatt három egykori neves játékos lelte halálát autóbaleset következtében. Meghalt: Laurie Cunningham, a Rayo Vallecano angol csatára, az elmúlt hét végén pedig Kazimierz Deyna, a lengyelek egykori kiválósága.
A szomorú sort az itáliai sportember tragédiája folytatja.

A Magyar Függetlenségi Párt bemutatkozott Szekeşzárdon

Jóléti, semleges Magyarországot

A Magyar Függetlenségi Párt Tolna megyei szervezete bemutatkozó és egyben tagtörzsi taggyűlést tartott csütörtökön este Szekeşzárdon, a MTESZ székházban. Dr. Tóth Zoltán, a párt megyei vezetője bevezettként röviden vázolta hazánk történelmét a honfoglalástól napjainkig, kiemelve a tényt, hogy a magyarok álma, vágya mindig is a szabadság volt, de néhány kivételtől eltekintve az álom csak álom maradt.
Bizonyítékképpen az egybegyűltek meghallgathatták Kosuth Lajos 1890-ben, az aradi vértanúk emlékére Turinban állított szobor avatásán elmondott beszédét, valamint II. Rákóczi Ferenc szavait. Mindkét történelmi nagyságunk gondolataiból kiérkezhető az olthatatlan szabadságszomj. A Magyar Függetlenségi Párt jelmondata: „Isten, haza, szabadság” Rákóczi Ferencről származik.
Dr. Tóth Zoltán történelmi áttekintése végén a huszadik századi magyar történelemeket vette sora. Nemzetünk nagy és többnyire negatív sorsfordulóit — Trianon, Párizs, '56 — megállapította, hogy az álom túlnyomórészt álom is maradt az utóbbi évtizedekben is.
Az est díszvendége: Hornyák Tibor, a Magyar Függetlenségi Párt elnöke volt a következő hozzászóló, aki szerint a párt programja eleve meghatározódik a neve és a jelmondata által. Azt akarják elérni, hogy a diktatórikus és despotikus államirányítást a demokratikus váltsa föl. Véleményük szerint az egyén szabadságjogait a legmészenélőbb ki kell terjeszteni — gazdasági

értelemben is —, s végső céljuk a szabad, független, semleges és demokratikus Magyarország. Hornyák Tibor kemény és indulatos szavakkal kárhoztatta az MSZMP-t és jogelődjeit országrontó politikájukért, azért, amiért abba a helyzetbe juttatták az országot, ahol most van.
A pártelnök szerint — „az MSZMP eltorzult, hazug, népnyomó politikája, mellyel elárulta saját osztályát és népét, politikai és gazdasági csődbe vitte az országot. A pártállam rengeteg embert elrettél alá. Mi azonban elhatároljuk magunkat minden személyes bosszútól. Nem leszámolást, hanem elszámolást akarunk. Keresztényi alapon a megbocsátás hívei vagyunk, és mindenki velünk hajlandóak vagyunk szövetkezni, akik a békés átmenetben érdekelték a polgári, jóléti demokráciába. Természetesen az MSZMP reformköreivel is, amennyiben ők hajlandóak teljes mértékben szakítani a sztálinista eszmékkel.”
A párt célkitűzései közé tartozik még, hogy eltávolíttassák a közintézmények homlokzatairól a vörös csillagokat. Azok maradjanak meg csak pártjelvénynek. A honvédelmet és a közigazgatást kizárólag parlamenti fennhatóság alá kívánják helyezni. Következő évre, tehát 1990-re pedig népszavazást terveznek kiírni az ország államformájának eldöntésére, mert véleményük szerint a jelenlegi nem a nép érdekeit szolgálja. Legsürgősebb feladatként a munkásorség feloszlását tartják számon.
Az elszámoltatás fogalmán mit értenek? Egyszerűen any-

nyit, hogy azoknak az embereknek a kiemelt, több esetben harminc-negyvenezres nyugdíját felül kell vizsgálni, akiknek köszönhető, hogy az ország válságba jutott. Ha felelőségük megállapítható, akkor kapják a mindenkor átlagjuttatást, s éljenek meg abból. Hornyák Tibor hangsúlyozta, hogy csak deklaratív felelősségrevonásról lehet szó, büntetőjogirol nem, a keresztényi megbocsátás elve ezt nem tenné lehetővé.
Az ezt követő kötetlen beszélgetés során sok téma felmerült. A vállalkozókat, kiskereskedőket szinte elviselhetetlenül sújtó közterhek — a társadalombiztosítási ötvenhárom százalékos példánál — éppúgy felémeltésre került, mint a Szekeşzárdon feleslegesen épülő APEH székház ügye is. Az utca emberét sérti, hogy az országunk súlyos terhet jelentő adóapparátust is el kell tartania — mondta Hornyák Tibor egy hallgatói felvetésre reagálva — hiszen nyolcezeréveszáz jól fizetett alkalmazottjuk van. A költségvetésből építik a székházakat, ráadásul az adóellenőreik fejépenz kapnak a felderített adóhátralékok után. Megoldásként az MFP egyszerűsített adózási szisztémát javasol — húsz százalékos lineáris adómértékkel —, amely mellett nem érdemes adócsalást elkövetni, és a lakosságot sem érinti oly súlyosan az elvonás.
Ma ugyanis előfordul az, amit az egyik hozzászóló mondott el saját példáját említve, hogy kisvállalkozóként napi tizenhat órát dolgozik, ugyanakkor minden száz forint bevételből tizenhat marad nála tiszta jövedelemként!...
Ez épp olyan tarthatatlan helyzet — fejtette ki Hornyák Tibor — mint a hatvanezres munkásorsereg közpénzből való eltartása, illetve a rengeteg, esetleg illetéktelen kézben lévő önvédelmi fegyver. Ez utóbbiak

Egy meghíúsult emlékút

Nagy meglepetéssel olvastam a Szövetkezet című lapban megjelent „Emlékút a Don-kanyarba” c. rövid tájékoztatót. Mivel magam is, mint katona, kikerültem oda, s közel 1100 km-es „gyalogtúra” után jutottunk el a Donhoz. 1942. július 26-án foglaltuk el állásunkat a folyó jobb partján. Kisebbségi lövedékes csapat alakulatunk Korotojak nevű község mellett szennvedte el augusztus 6-án, ahol én is megsebesültem. Szerencsére nem súlyosan, és az első segélyhelyen való ellátás után Ostrogorszkba, majd Nyikolajevkára vittek és onnan Kievebe, a 105-ös Betegellátó Oszlophoz. Ott kaptam részbeni felgyógyulásom után négy hét egészségügyi szabadságot, és hazajöhettem. Am a szabadság lejártá után ismét ki kellett mennem. Október végén már ismét ott voltam, egészen 1943. január 12-ig. Majd következett a nagy futás Nyugat, azaz „hazafelé”. Hogy mennyi szenvedésen mentünk keresztül, ezt megpróbáltam Nemeskürty István „Rekviem egy hadseregért” c. könyvében és Sára Sándor „Pergőtűz” c. filmjében éreztetni. A könyvet olvastam, a filmet láttam, végigélve azt a szenvedést, melyben a ma még élőknek és az elpusztultaknak részünk volt. Éveken keresztül ezekkel a szenvedé-

sekkel álmodtam, és nem egyszer kiizzadva, könnyes szemmel ébredtem. Amikor néhányan hazakerültek, jaj, de sokszor elisrártuk az elesetteket, eltűnteket.
Amikor felmerült a gondolat, hogy meg lehet látogatni a véres harcmezőt, az a gondolatom támadt, hogy én is elmegyek erre az útra, elviszem a magyar föld virágait, a még élőknönyeit, áldásra emelem kezemet, hogy az ismeretleneknek és az ismeretleneknek legyen áldott és békés pihenésük az idegen földben, ahová idegen érdekekért kényszerítettek és vittek ki bennünket. Titkon azt reméltem, hátha olyan helyre visz majd az ígért autóbussz bennünket, ahol elestett bajtársainkat temették és hullattuk könnyeinket. Ha behunynom a szememet, magam előtt látom meg ma is a csendes Dont, Korotojakot, Ostrogorszkot, Nyikolajevkát, Alexajevkát, majd a végtelen orosz hóval lepett síkságon vándorogó, éhségtől elgyötört, elfagyott lábú, fülű és kezű honvédeket, vagy egy hóbuckán ülve megfagyott magyar katonát és botra támaszkodókat, akik vonszolták magukat Konotop, Nyezsin, Csernyigov felé, végül Ovrucst és Koroszyent, honnan marhavagonokban hoztak bennünket hazafelé. Ha az említett helyek bármelyikére elju-

tottam volna, 46 év után is meg tudnám mutatni, hol vannak vagy voltak magyar katonasírok keresztel, rajtuk egy-egy rohamsisak.
Mintha fejbevágtak volna, szédelegve hallottam a rádióból, hogy az „emlékút a Don-kanyarba” elmarad. Eddig még nem kaptam rá magyarázatot, hogy miért? Vagy erre nincs passzus sem a peresztrojkában, sem a glasznosztiban? Ez igen nagy kár, mert segítené a megbékélést, a békés egymás mellett élést a kölcsönösség, a viszonyosság alapján. Kevesen vagyunk még élők, de vannak még feleségek, gyermekek, unokák, testvérek, akik költséget és fáradságot nem sajnáltak volna, és készültek a nagy útra, jómagammal együtt.
Optimista vagyok, és bízom benne, hogy az arra illetékesek elhárítják az akadályokat az emlékút elől, és megadhatják a végső tiszteletet azoknak, akiknek évtizedeken nem volt kívánatos még nevüket sem említeni. Jó és nemes gondolat, hogy mind több községben készülnek a második világháborúban elesettek, eltűntek, elhurcoltak emlékéit megőrkítő emlékművek, márvány emléktáblák, hogy ezeken örök időkre fénylő aranybetűk hirdessék, hogy az utókor emlékeztetőkben tartja őket 46 esztendő után is.
Kiss József

Köszöntjük
LŐRINC
és
VIKTOR
nevű olvasóinkat

Lőrinc latin eredetű név, s az egyik föltevés szerint a Róma melletti Laurentum tartományról vette eredetét, s azt jelentette: erre a vidékre való. A másik magyarázat azt vallja, hogy a babér jelentésű latin laurus származéka, s így azt jelenti babérkoszorúval övezett.

A III. században Rómában élt szent életű pap az egyház vagyonát kiosztotta a szegények között, s mikor az üldözök az egyház kincseit követelték rajta, fölvonultatta a város szegényeit, amiért tűzhalállal tüzes rostélyon égették meg. Lőrinc napja a népi hiedelemben fontos időjós nap is: esőjével bő szőlő- és gyümölcsstermetést ígér.

A Nap két: 6.08 órákor
nyugszik: 19.19 órákor
A Hold két: 11.39 órákor
nyugszik: 20.45 órákor

Balaton kulturális programok

Hangverseny rendeznek a síofoki római katolikus templomban szeptember 5-én 20.30 órákor.

Folklorprogram várja szeptember 6-án 21 órákor Sífok vendégeit. Az előadáson közreműködik a Talentum Rajkó Együttes és Tánckar.

Hangversenyt tartanak szeptember 10-én 20 órákor a boglárlellel római katolikus templomban.

Ahogy víg torkunkon kifér

Viktor azt jelenti: győző. De az se baj, ha nem győző. Így is, úgy is ünnepelünk, Gyere, testvér inni velünk. Ha legyőzték volna Viktort, Akkor ülünk hát egy víg tort! ...Felesége azt repesi, Közel van a Kerepesi... Ha megkrepál Viki, máris Jön a gyászi vikinális. A vigasság erős várunk, Tánctól lejt a gyászhuszárunk... Győznek vagy halnak Viktorok? Így is, úgy is van Viktor-ok, S lesznek lakomák, víg torok, Hol harsogja a víg torok: Eltűnkben is, Holtukban is, Eljének a Viktorok!

Választhat!

Pattanás, vagy pálinka?

Bemegy a fiatal ember a patikába, s mivel az orvos már többször írt fel neki szaliciles alkoholt pattanásos bőre gyógyítására, kér egy üveggel. (Mert úgy gondolja, hogy a számára bevált hámlasztó hatású szerért nem áll sorban a körzetnél két-három órát.) Meg is kapja a gyógyszert (!), de amikor fizetnie kell, megdöbben. Az egy deci ára hatvan, azaz hatvan forint!

Aztán tündöklik... A dolgot „lemeztelenítve”, csupán egy deci alkoholt kapott. Igaz, hogy van benne szalicil is, az is igaz, hogy üveget is kapott (ezt vissza is válthatja), és az is igaz, hogy az utóbbi időben a beteg a gyógyszereszek munkáját, vagy annak egy hányadát is köteles fizetni.

De a pattanásos képű tündöklik tovább. Mi van ezen hatvan forint? A hetven százalékos alkohol? És eszébe jut szülei bársekreányében a Cordon bleu cognac, ami hét decis ugyan, de számozott és pecsét is van rajta. Úgy véli, egy ilyen kékdobozost is megvásárolhatna 420 forintért, mert hatszor hét, az negyvenkettő. De a literes Claymore schotch whisky sem kerülne többre, mint száz forint, mert ugye, tízszer hat, az száz... De ne bonyolítsuk a dolgokat. Vegyük a figurát egészen egyszerűre. Ne akarjunk whiskyvel és cognac-kal flacolni. Minek cifrázzuk a dolgot! Meg ezek az elegáns izék a középkorú exhibicionistáknak valók, kiváltképpen, ha vendégek vannak a láthatáron.

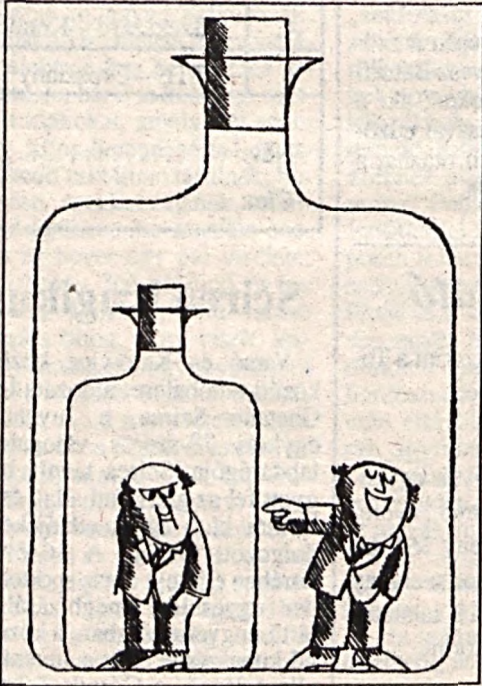
A diszkó, az egészen más. Meg az alkoholizálás is. A hatvanasból kijön egy üveg kédecis pálinka, sőt vodka is. Az utóbbinak még szaga sincsen. Úgyhogy „tökjő” a sima vodka. Mi több, ha sört vesz az ember fia, az az igazi „töksuga”. Egy liter szaliciles alkohol árértékét negyven üveggel is kaphat. S üvegtétét a sörnél is számítanak. Ha visszaváltja az üveget, akkor vehet a betétdíjból egy deci szaliciles alkoholt. S még némi pénz újabb sörre is marad...

S tündöklik tovább az ifjú, de már belekeveredett az egészbe. Egyszerűen azt érzi, hogy nem érdemes szaliciles alkoholt vásárolnia. És reménykedik, hogy mire elmúlnak a pattanásai (csak úgy, maguktól...), addigra talán e jelenlegi zagya értékrend is igaziból a helyére kerül.

Úgyhogy a fiú azzal már nem is próbálkozik, hogy a hetven százalékos hámlasztó szaliciles alkoholt átszámolja sertéscsombra, karajra, vagy kenyérré. Bemegy a csemegébe és vásárol négy üveg sört.

v. horváth

Alkoholkontroll akciók

1989. szeptember 5.

07.00 — 11.00

Tamási Posta előtt

Gemenc Volán: szgk + 2 fő

Munkavédelmi Felügyelőség: 1 fő

MHSZ: szgk + 1 fő

Közlekedési Felügyelet:
szgk + 2 fő CO-mérés

Autóklub: szgk + fényszóró-beállítás

Közúti Igazgatóság:
tengelysúly-ellenőrzés

Szabad Európa Rádió keddi műsor

6.00: Kezdődik a nap. 8.00: Hírek. 8.10: Forgószínpad. 8.45: Nemzetközi sajtószemle. 9.00: Hírek. 9.10: Az élet megy tovább. 9.40: Történelmünk útja. 10.00: Hírek. 10.10: Periszkóp. 10.40: Figyelő. 11.00: Hírek. 11.10: Forgószínpad. 11.45: Nemzetközi sajtószemle. 12.00: Déli harangszó, hírek. 12.10: Földközben. 12.40: Nyugati folyóiratszemle. 13.00: A mai nap és műsorismertetés. 13.30: Nyitott szemmel. 13.40: Kelet-európai szemle. 13.50: Magyar lapokból idézünk. 14.00: Hírek. 14.10: Periszkóp. 14.40: Figyelő. 15.00: Hírek, műsorismertetés, délutáni revű. 16.00: Hírek. 16.10: Autórádió. 16.40: Hobby. 16.50: Párizsi magyar

figyelő. 17.00: Hírek, műsorismertetés. 17.10: Forgószínpad. 17.45: Nemzetközi sajtószemle. 18.00: Hírek. 18.40: Kelet-európai szemle. 18.50: Magyar lapokból idézünk. 19.00: Hírek. 19.10: Emberek, művek, események. 19.40: A technika világa. 20.00: Hírek. 20.40: Könyvismertető sorozat. 21.00: Hírek, műsorismertetés. 21.10: Forgószínpad. 21.45: Nemzetközi sajtószemle. 22.00: A mai nap késő esti kiadása. 22.30: Az élet megy tovább. 23.00: Hírek. 23.10: Emberek, művek, események. 23.40: A technika világa. 24.00: Hírek. 0.10: Nemzetközi sajtószemle. 0.25: Könyvismertető sorozat. 0.45: Műsorzárás.

Rádió, televízió

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20: Szonda. 9.00—11.00: Napközben. 11.05: Népdalkörök énekelnek. 11.32: Tersánszky Józsi Jenő ismeretlen naplója. 12.45: Intermikrofon — zenés szomszédolás. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.35: Dzsesszmelódia. 14.55: Hiányod — Keresztúry Dezső versei. 15.00: „Ezredforduló”. A Rádiószínház Dokumentumtűhelyének műsora. 15.40: „Muzsikának szép a hangja”. 16.00: Tizenhat óra. 16.15: Muzsikáló természet. 16.20: Szíriusz kapitány és a titokzatos robot. Fantasztikus rádiójáték. 16.44: Együtt olvastuk... 17.00: AIDS-Hilfe — AIDS-segély, másodsor. 17.30: A Szabó család. 19.15: Sportvilág. 19.45: Bikfalvy Júlia népdalokat énekel. 20.00: Vírusság — riport. 20.30: Magyar zeneművészek a nagyvilágban. 21.09: Dramaturg: Mesterházi Márton. A' indián Bronxba vágy. Rádiójáték. 22.00: Hírvilág. 22.30: Kapcsoljuk a 6-os stúdiót. Koó Tamás gondolkázik, Hernádi Hilda zongorázik. kb. 23.30: Szopránáriák.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Társalgó. 10.05: Operettekdelőknek. 11.05: Helykereső. 11.30: Balatonrádió. 12.10: Nóták. 13.05: Popzene sztereóban. 14.00: Tea hármashat. 15.05: Csúcsforgalom. 17.05: „Katonaposta”. 17.30: Helykereső. 18.30: Pop-regiszter. 19.05: Táncházi muzsika. 19.30: Daráló. 20.00: Randevő Szentendrén. 21.05: Tregna Dei. 21.20: Nótakedvelőknek. 22.20: Vándormotívumok az irodalomban: a háború. 23.20: A dzsessz története.

BARTÓK RÁDIÓ

9.08: Barokk zene. 10.30: A finn irodalom Magyarországon. 11.00: A fegyverkovács. 12.05: Zenetörténeti ér-

téktár. 13.00: Találkozás Habsburg Ottóval — a Gólyavárban. 13.53: Énekelt népballadák. 14.13: Sztanyiszlav Bunyin zongorázik. 14.53: Renato Bruson Donizetti-áriákat énekel. 15.30: Az ég a földig ér. Gyermekversek zenével. 15.45: Labirintus. 16.05: Szimfonikus zene. 17.40: Nagy siker volt! A kiegészített Budapest. Rézfúvóskvintett hangversenye. 18.30: A Magyar Rádió szerbhorvát nyelvű nemzetiségi műsora. 19.05: A Magyar Rádió német nyelvű nemzetiségi műsora. 19.35: Puccini: Turandot. Háromfelvonásos opera. 21.35: Évszázadok zenekari muzsikája. 22.30: Komolyzene — könnyedén. 23.00: Új magyar zene itthon és külföldön. 23.50: Két Palestrina motetta az Énekek éneke c. sorozatból.

TV1

9.00: Képűjság. 9.05: Tévétorna nyugdíjasoknak. 9.10: A szerencselovag. NSZK-csehszlovák tévéfilmsorozat. 10.10: Panoráma. 10.55: Mozgató. 11.05: Képűjság. 16.10: Hírek. 16.15: Pannon Krónika. 16.25: Hírek német nyelven. 16.30: A szegedi körzeti stúdió szlovák nyelvű nemzetiségi magazinja. 17.00: Hónapsoroló. 17.35: Emma és nagyapa. 17.45: Szám-adás. 18.05: Reklám. 18.10: Nők a pult mögött. Csehszlovák tévéfilmsorozat. 19.05: Reklám. 19.10: Esti mese. 19.20: Reklám. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: A korona ékköve. Angol tévéfilmsorozat. 21.00: Reklám. 21.05: Stúdió '89. 21.50: Keresztúry tanár úr. 22.35: Híradó 3.

TV2

17.00: Képűjság. 17.15: TV2. 17.45: Kérdezz! Felelek. Egri János műsora. 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek. 18.48: TV2. 19.00: Mit csinálsz velem, ha elkapsz? Lengyel film. 20.38: TV2. 21.00: Híradó 2. 21.20:

TV2. 21.30: Halló, halló. Angol komédiá sorozat. 22.00: Gondolkodó. kb. 22.45: Napzárta.

SKY CHANNEL

6.30: Üzleti hírek. 7.00: DJ Kat Show. 9.30: Panel Pot Pourri. 11.00: Sullivanék. Filmsorozat. 11.30: Skykrónika. 12.30: Gond-fórum. 13.00: Egy másik világ. Amerikai filmsorozat. 13.55: Közkórház. Filmsorozat. 14.50: Változó világ. Filmsorozat. 15.45: Szeretni. Filmsorozat. 16.15: Fialat orvosok. Filmsorozat. 17.00: Visszaszámlálás. 18.00: Eurosport.

SUPER CHANNEL

7.00: Hírek. 7.05: Időjárás. 7.09: Üzleti hírek. 7.30: Hírek, időjárás. 7.39: Üzleti hírek. 8.00: Időjárás. 8.02: Egyveleg. 15.30: Nino Firetto zenés műsora. 16.30: Forró drót. 18.30: Európa rockja. 19.30: The Lloyd Bridges Show. Filmsorozat. 20.00: Sport. Ma: Európa biliárd. 21.50: Világhíradó. 22.00: Sport. Amerikai profi kosárlabda. 23.00: Egyveleg. 0.00: Hírek, időjárás. Egyveleg.

TV5

16.05: Nyári varieté. 17.00: Új Világ. 18.05: Hírek, időjárás. 18.10: Pihe-noid. 18.30: Számalyó képzelet. 19.00: Számok és betűk. 19.30: 30 millió barát. 20.00: Az évszázad menete. 22.00: Tv-híradó. 22.25: Időjárás. 22.30: Filmklub: Elutazás. 0.05: Esély a daloknak. 0.30: Műsorzárás.

SAT1

6.00: Jó reggelt a SAT1-gyel! 9.00: Hírek, időjárás. 9.05: Tenisz. 11.00: Hírek, időjárás. 11.05: Szabadságon önmagamtól. Német filmvígjáték. 13.00:

Tévétőzsde. 14.00: Horoszkóp. Műsor-előzetes. 14.05: Közkórház. Családsorozat. 14.50: Öletek természetbarátoknak. 15.00: Tenisz. 16.35: Hírek. 16.45: Tenisz. 18.45: Hírek. 19.00: Szerencsekerék. 19.30: Időjárás. 19.35: Tenisz. kb. 21.30: A Madonna aranya. Amerikai játékfilm. 23.10: Hírek. Sport. Időjárás. 23.20: A hallgatás törvénye. Olasz játékfilm. 0.55: Tenisz. 1.30: Tenisz.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: Hírek. 8.20: Tv-naptár. 8.30: Mit tudnak a gyerekek szülőföldjükről? 9.00: Iskolai program. 10.30: Hírek. 10.35: Iskolai program. 12.30: Hírek. 12.35: Műsorismertetés. 12.40: Elmulasztották — Nézzék! 15.10: Hírek. 15.15: Rádásprogram. Éjszakai műsor ism. 16.30: Magyar híradó. 17.15: Tv-napló I. 17.35: Gyermekműsor. 18.05: Számok és betűk. 18.25: Tudományos program. 19.10: Időjárás. 19.13: Hírek külföldi turisták számára. 19.18: Rajzfilm. 19.30: Tv-napló II. 19.53: A mai sport. 20.00: Lottóhúzás. 20.05: A békétlen határ. Amerikai játékfilm. 21.40: Tv-napló III. 22.00: Dialógusok. 23.30: Hírek külföldi turisták számára. 23.35: Rádásprogram. Éjszakai műsor. 1.35: Hírek. 1.40: Műsor-előzetes.

2. műsor: 19.30: Tv-napló. 20.00: Komolyzenei műsor. 20.45: Hírek. 20.52: Időjárás. 20.55: Műsorvilágháború. Dokumentum-sorozat. 23.10: Bled: Evezős VB. 23.30: Műsor-előzetes.

A Sky Channel, a Super Channel, a TV5 és a SAT1 műsorát részletesen közli a Telehold.

GYEREKEKNEK

A héten is lesznek Hupikék Törpikék

INNOMARK
Marketing-Tanácsadó Fejlesztő
Vállalat

innomark
Marketing Szervező GM.

REKLÁM IRODÁJA

1073 Budapest, Osváth u. 11.
Tel.: 220-902

Marketing kommunikációs szolgáltatásaink:

AKCIDENC KIADVÁNYOK TERVEZÉSE — GENERÁL KIVITELEZÉSE

— prospektus, gépkönyv, szórólap, tájékoztató nyomtatvány
stb. tervezése, nyomdai reprodukcióra alkalmas másolóeredetű
kivitelezése, nyomdai kivitelezése

NAPTÁRAK

— fal-, plakát-, asztali-, agenda-, zsebnaptár

GRAFIKAI TERVEZÉS

— vállalati image kialakítása, formálása; embléma — védjegy
— levélpapír — boríték és bármely reklámcélú kiadvány
tervezése

TIPOGRÁFIAI TERVEZÉS

REKLÁMFOTÓ

FORMATERVEZÉS

— CSOMAGOLÁSTECHNIKAI KIVITELEZÉS

— csomagolóanyagok és termékek

SZITANYOMÓ TEVÉKENYSÉG

— meghívók — névjegyek — üdvözlők
— öntapadás matricák
(papír — textil — selyem — alufólia — víztiszta fólia —
polivynil alapanyagokból; bármilyen méretben)

SALES PROMOTION

— kerámia — üveg — bőr — műbőr stb. reklám
ajándéktárgyak

APRÓHIRDETÉS

Felfűrészt tölgyfa (3000 x 50 mm) fél köbméter eladó. Érdeklődni: Tolna, Szőlőhegy u. 1. (74) 40-636.

Műsoros vacsoraest az Önki-
szolgáló Étteremben 1989. IX. 09-
én 19-04-ig. Fellép a BETLI
DUÓ 20-22-ig. Helyfoglalás az
üzletvezetőnél.

Szabad kapacitással rendelkező
varroda jelentkezését várja ingek
készítésére bér munkában budapesti
kisiparos. Folyamatos munka
biztosított. Válaszokat „Fercsi
269654” jellegre a szekszárdi hir-
detőbe kérek.

Vitrin eladó. Nagyméretű,
csupa üveg, hibátlan. Telefon:
72/10-714. Érdeklődni: 16 óra
után.

Gyűjtőknek eladó Parlofone
Junior gramofon, tükézzel, 54
db korabeli lemezkülönlegessé-
gel. „Kuriózum” jellegre a hirdető-
be kérem az ajánlatokat.

Pacsán, szőlőhegyben 2000 m²
lugas szőlő terméssel, pincével,
100 db oltott gesztenyefával, műút

mellett eladó. Villany van. Ugyan-
ott 3011-es ZETOR alkatrészrel,
sok munkagéppel, és 3 db motor-
kerékpár (2 Simpson Svalbe, 1 Da-
nuvia) eladó. Érdeklődni: 19-20
óráig Pacsa II. Fő utca 51.

55 éves jó megjelenésű nyugdí-
jas nyelvtanár reprezentatív nővel
levelezne házasság céljából. Leve-
let „Piros rózsza” jellegre vár a Dá-
tum Rt. Kiadó címén.

25 hl-es szüretelőkad eladó. Te-
lefon: 8-16.00-ig 11-124, 11-347
Angyal.

Hévízen kisipari, kereskedelmi
tevékenységre alkalmas 4 szobás
összkomfortos családi ház közpon-
ti helyen eladó. Érdeklődni: Hévíz,
Zrínyi u. 20. Telefon: 13-126.

1300-as LADA COMBI kiuta-
lás eladó, 91-es visszaigazolással.
Keszthely, Szendefi út 16/A II/3.
17 óra után.

Keszthelyen háromszobás, ét-
kezős, két erkélyes öröklakás igé-
nyesnek eladó, garázzsal is, fizeté-
si könnyítéssel. Aradvári, Kesz-
hely, Balogh Ferenc utca 1/B.

HIRDETÉSÉT TELEFONON IS FELADHATJA!

Szekszárdon:	16-277	14-626
	11-946	12-061
	11-109	14-452
	15-271	14-137
	13-603	16-854
	16-184	16-094
	13-773	11-672
	15-271	12-471
	14-137	
Dombóváron(74)	66-779	65-174
Pakson: (75)	11-173	
Tolnán: (74)	40-476	40-317
Gerjenben: (75)	37-060	

Megrendelés

Megrendelem
a DÁTUM c. napilapot
.....példányban

1989.-tól.

Vállalom, hogy
az előfizetési díjat
a nálam jelentkező
postai kézbesítőnek
kiegyenlítem.

Név:

Szem. szám:

Lakcím:

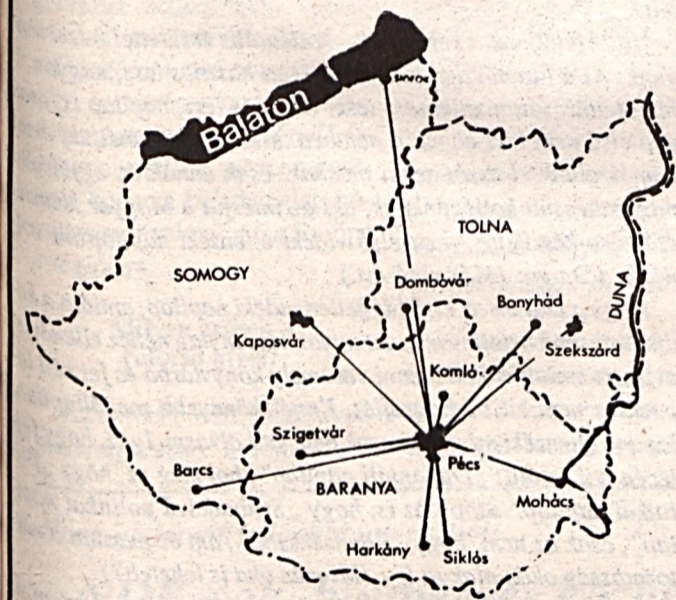
Kérjük, hogy a megrendelőlapot
— bérmentesítés nélkül —
juttassa el a legközelebbi
postahivatalba vagy postaládába.

1989. szeptember 5.

DÁTUM

7

NOVOPRESS

A NOVOTRADE RT.-BARANYAKER LAPJA

Dolgozókat keres? Elfekvő árukészlete van?
Szolgáltatásait akarja reklámozni?
Termékeit eladni?

FORDULJON HOZZÁNK BIZALOMMAL!

Baranya, Somogy, és Tolna megyében

MEGOLDJUK HIRDETÉSI, REKLÁMOZÁSI

gondjait. Lapunk mérete A/4-es.

Bővebb felvilágosítással szívesen állunk
rendelkezésükre szerkesztőségünkben.

PÉCS, SALLAI U. 1. 7621.

Telefon: (72) 14-212, 32-325

Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7.

Telefon: (74) 16-277

Telefax: 15-275

HIRDESSEN POSTAI FELADÁSSAL!

Kedves Olvasó! Ha kitölti ezt a szel-
vényt, borítékba teszi és feladja címünk-
re:

DÁTUM RT. 7100 Szekszárd,
Bajcsy-Zsilinszky u. 7.

három napon belül olvashatja hirdetését
(fizetés utólag, kiküldött csekkünkön).

✂ — — — — —

Megrendelő neve:

Címe:

Hirdetés szövege:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

„Hozzánk
mindig érdeemes
benézni!”

30%-os engedménnyel
hosszú ujjú munkásingeket kínálunk
383,— Ft helyett 268,— Ft-ért

Sportoláshoz lányka tornadresszeket
122 és 170-es méretben
342,— és 454,— Ft-ért
ajánlunk

Egészséges, vonzó életvitel,
csak kényelmes sportdresszben

Szabadidejének hasznos eltöltéséhez
kötőfonalak gazdag választékával
várjuk kg-onként:
676,— Ft-tól 1900,— Ft-ig

A miniszterelnök nem adományt kér A lengyel fellendülésért

Tadeusz Mazowiecki lengyel miniszterelnök azonnali segínyt kért a Nyugattól, mindenekelőtt a lengyel adósságszolgálat megkönnyítéséhez. Az amerikai Time hetilapnak adott interjújában Mazowiecki kifejtette, hogy Lengyelország az adósságszolgálat problémájának gyors megoldása után olyan programokhoz kér segílyeket, amelyek elindíthatják a gazdasági fellendülést.

Lengyelország külső adósságainak összege mintegy 39 milliárd dollár. Mazowiecki je-

lezte, hogy Lengyelország nemcsak sürgős segílyeket szeretne, hanem hosszú távú gazdasági együttműködést is akar a Nyugattal. Mazowiecki-vel vasárnap a brit Dily Telegraph is megjelentetett egy interjút.

A lengyel miniszterelnök abban is segílyeket kért, de kiemelte, hogy Lengyelországnak nem annyira jótékonytsági adakozásra van szüksége, hanem inkább arra, hogy ismét köthessen kölcsönösen előnyös üzleteket a Nyugattal.

Holnapi számunkból megtudhatják

kinek van elege
a Kádár —korszak örökségéből

Tolnai építómunkás anno 89 Kapfinger András felvétele

Esős, hűvös Lőrinc

Tulnyomóan borult lesz az ég, újabb esők, záporosok várhatók. Az északi szél főként a Dunántúlon élénkül meg.

Hűvös marad az idő. A legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 13, 18 fok között várható. Szerdától melegszi az idő, több óras napsütés várható, de északias szél is.

HAGYOMÁNYTEREMTÉS

A Mecseki Szénbányák Szászvári üzeme immár harmadik alkalommal szervezett találkozó dolgozóit, valamint az általuk patronált iskolák tanulóit és nevelőit részére. Az eseményre a bányásznap apropóján került sor, szeptember 3-án. Meghívták a támogatott iskolák igazgatóit és úttörőcsapatvezetőit valamint egy-egy helyről 18—18 tanulót. A bonyhádi, izményi, győrei tanulók számára különjáratot indítottak, amivel eljuthattak Szászvárra, ahol is gazdag program várta őket. Délután 9 órakor egy bányász témájú fotókiállítás megtekintésével vette kezdetét a program. Tíz óra körül a társaság Maza községbe utazott, ahol a szekszárdi Holló együttes gyermekműsorát tapsolták végig.

Sajnos az időjárás nem kedvezett az eredetileg szabadtérre tervezett összejövetelnek. De ez sem ronthatott a hangulaton,

ami időközben kialakult. Tizenegy órakor a gyerekek és nevelők a bányáuzem vezetőivel találkoztak. Králl Zoltán tájékoztatta a meghívottakat az üzem munkájáról, majd ezt követően kötetlen beszélgetéssel, fehér asztalnál folytatódott a program. Wáger Józseftől — az üzem vezetőjétől — megtudom, hogy hagyományteremtő céllal jött létre az esemény, nem titkolt szándékuk az utánpótlás szervezése.

A zömében bányászszülők gyermekeiből összeállt csoport több fiú tagja is úgy nyilatkozott, hogy szívesen lenne vándortanuló. Lakos József személyzeti vezető, az üzem és a bonyhádi Petőfi Sándor Gimnázium közt kialakult kapcsolatáról beszélt, melynek keretében jelenleg is 5 fő tanul Miskolcon a Nehézipari Műszaki Egyetemen. Arra a kérdésemre, hogy jogos-e ez az optimizmus, ami

az utánpótlás ilyen előrelátó szervezését kíséri, a következőket válaszolta:

A szakmunkás-utánpótlás nagyon fontos ebben az időszakban, amikor a 4000 műszak bevezetése, valamint a korkezdvezményes nyugdíj igénybevétele így megszaporodott. A vándortanulók szervezésén túl, az üzem maga is képez 2 éves tanfolyamon vándorokat, azokból az emberekből, akik később kerültek az üzembe és még nem rendelkeztek a kellő szakképesítéssel. Ezt mindig a már korábban egy évet itt dolgozó körében népszerűsítjük. Mi véleményünk — folytatja személyzeti vezető —, hogy az ítékezés, amivel bányáuzemünk létét megkérdőjelezték, elhamarkodott volt. Bizom abban, hogy itt a közeljövőben, de a távlatokban is a szénbányászat fennmarad, hiszen energiára mindig szükség lesz. A jelenlegi helyzet nem egyér-

telműen biztosíték arra, hogy a magyar fél a Szovjetuniótól energiát kap biztonságosan. Ilyen szituációban az is kérdéses lehet, hogy NDK brikettet kapunk. Jövőnk a külkereskedelmi jog megszerzésével biztosítva látnánk, mivel a mindenkori világpiacon értékesíthetnénk az egyébként kiváló minőségű, kokszolható fekete-szenet. A környék lakóit, a bányára épülő infrastruktúra alkalmazottait is igen megnyugtatóna a fennmaradás esélye. Mi bizakodunk!"

Nemes László, Győre tanácselnöke csak tovább erősíti a bizakodást, hogy Szászvárra igennel kell a döntést meghozó illetékeseknek szavazniok. A közel 200 éves tradíciókat nem szabad felrúgni, a jelenleg is alakuló hagyományoknak pedig szabad teret kell engedni.

Bayer Béla

Rémes rakétatitkok

Jégverés helyett ólomeső

Fekete Géza

Baja

1989. 08. 22-én tett észrevételre és panaszára, a rakétás jégvesztéssel kapcsolatban, a következőket válaszoltuk:

1989. 08. 23-án megkerestük a dusnoki központ vezetőjét, Győre Simont, aki a felvilágosítást adta.

A megye déli részén üzemelő elhárító rendszer 18 állomása 1600 km² területen, ALAZÁNY típusú, ólomjodid hatóanyagú rakétákat használ. A 4 és 8 km hatótávolságú rakéták 1,28 kg reagenssel vannak ellátva, amelynek 40%-a ólomjodid. A rakéták ára 10 000,— Ft/db.

1990-ben, ha a rendszer üzemelni fog, ezüstjodid reagenssel ellátott rakétákat fognak használni.

A felderítésre egy műholdvevő és egy rádiólokátoros rendszer áll rendelkezésre. Beavatkozáskor légtérhasználati engedélyt kell kérni és a befejezés idejét, a kilőtt rakéták számát pontosan kell jelenteni. Tevékenységükről, állományukról pontos nyilvántartást kell vezetniük, amelyet a vezető meg is mutatott.

A beavatkozás szükségességét a kapott jelek alapján határozzák el, ami szintén pontosan

dokumentálva van, a későbbiekben is ellenőrizhető.

A rakéták okozta környezet-szennyezés mértékéről nincs ismeretük, de ennek megismerésére megrendeltek egy tanulmányt az Eötvös Loránd Tudományegyetemtől. A „Jégeső-elhárítás hatása a csapadékvizekben lévő ólom háttérszennyeződésre” című tanulmány elkészítésének határideje 1989. 09. 30.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Az egészhez még annyi kiegészítést tennék, hogy a bajai környezetvédők tanulmánya egy kicsit hiányos és hibás a jégel-hárítással kapcsolatban.

1.) Igenis nagymértékű felhő (légtömeg) oszlató hatása van az ólomrakétának.

2.) Nem tesz említést csak egyfajta rakétáról, holott van egy másik típus is, mely jóval nagyobb, úgy nevezik, hogy *manut*, mellyel, ha belelőnek a légtömegbe, még Szent Péter is kiugrik a mennyországából.

Természetesen ez is ólom tölteni.

A környezettanulmányból egyértelműen kiderül, hogy az ólomrakéták bevezetése előtt, semmilyen környezettanulmányt nem végeztek, mely engemet is óriási felháborított (Kísérleti alanyok voltunk.) És a lakosság elleni titkos merényletnek tartom.

A környezettanulmány azért nem szerepel a cikkemben, mivel a cikkem elkészülte után kaptam meg a környezetvédők tanulmányát.

És köszönet illeti őket a gyors reagálásért.

Baja, 1989. augusztus 30.

Fekete Géza

A rakétás elhárítás csak a képződő jégre van hatással, a kialakult állapotra már nincs. A terület megfigyelésére 360 db-os indikátor rendszer van kiépítve és széles körű társadalmi megfigyelőhálózat is segíti munkájukat.

Az állomás tervezi, hogy az ELTE-tanulmány birtokában, egy részletes ismertetőt jelenítenek meg tevékenységükről és annak hatásáról a helyi újságokban.

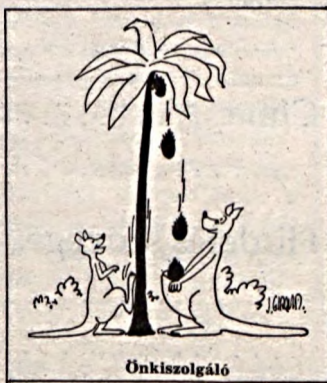
Baja, 1989. 08. 29.

Szöke György
környezetvédelmi
osztályvezető

Asztrahányi hányattatás

Iljics buggyadt dinnyécskéi?

Asztrahány környékén buldozerekkel tapostak szét 3 millió rubel értékű kiváló görögdinnyét. A gyümölcs ott rohadt a napon, mert nem volt mivel piacra szállítani. Az eset a moszkvai televízió beszámolója szerint az „Iljics (Lenin) emléke” elnevezésű kolhozban történt, Moszkvától 1200 kilométerre délre, a Kaszpi-tenger partján. A kolhoz egyik agrármérnöke elmondta, hogy a teherautók, amelyekkel a dinnyét a vasútra szállítják, megrakodva vesztegelnek az állomáson, mert nincs mibe kipakolni a dinnyét. A holhoznak 120 vagonra volna szüksége a dinnye elszállításához, de például ezen a héten legjobb esetben is csak 20 vagonra számíthat. A kolhoz a moszkvai televízió kereszttől bejelentette, hogy bárki ingyen viheti a dinnyét, ha maga szedi és szállítja el.

Önkiszolgáló

Köszöntő

Milyen lesz az első vidéki ellenzéki napilap? — Így tette föl a kérdést a Magyar Nemzet (augusztus 31.) az interjú fölött, amelyet a Szegeden hamarosan megjelenő újság alapítójával készített.

Hadd feleljünk a kérdésre — kollégialis érzülettel — mi magunk: Az a lap minden bizonnyal igen hasznos lesz, nagyon jó lesz, határozottan ellenzéki lesz, vidéki is lesz, napilap is, csak épp első nem lesz ebben a nembn. Mert — és reméljük, ezzel nem árulunk el titkot senki másnak, csak annak az egyébként nagyrabecsült kollégánknak, aki az interjút a Magyar Nemzet számára készítette — az első vidéki ellenzéki napilap mi volnánk, a Dátum. (Már elnézést.)

Hogy a Dátum az első független vidéki napilap, amióta a kádárizmusnak befellegzett, azt ugyan viszonylag nehéz ellenőrizni, mert emiatt el kell menni valamely könyvtárba és fel kell lapozni a nemzeti bibliográfiát. Ennél könnyebb megállapítani lapunk ellenzéki mivoltát: csak bele kell olvasni. Igaz, hogy fej-lécén hol az áll: „Dunántúli napilap”, hol meg az, hogy „Politikai napilap” utóbb az is, hogy „Szabadelvű politikai napilap”, csak az nem, hogy „Ellenzéki lap”, ám ez pusztán a változatosság okán alakult így. (Mi más oka is lehetett?)

De hiszen nem is magunkról akartunk itt szólni, hanem új lap- és fegyvertársunkat kívántuk üdvözölni. Annál is inkább, mert a szegedi lapnak is Bába lesz a főszerkesztője: dr. Bába István ügyvéd. A mi főszerkesztőnk kész a vetélkedésre, és az ismert régi (szegedi vagy szekszárdi?) nótával azt mondja: Vagyok olyan Bába, mint Te, Csinálok oly lapot, mint Te.

Bizunk benne, hogy az ország más szögletein is akad még egy-két Bába, így remélhetőleg erőre kap az ellenzéki sajtó. (Talán megindul még egy új, független női lap is, ha főszerkesztőnek sikerül megnyerni a Vasorrú Bábát.) Míg a Bábák így szerkesztősködnek, a szerkesztőségek majd a demokratikus magyar jogállam megszületése körül fognak bábáskodni. És senki sem mondhatja majd, hogy a sok Bába között elvész a — sajtószabadság.

Ravasz Győző